

MAGYAR LAJOK

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R.-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GEZA**
Törvénytiszviselői bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Ünnepi felvonulás az alkotmány évfordulója napján a király és a trónörökös előtt

Este fáklyásmenet az uralkodó tiszteletére. A Nemzeti Ujjászületési Arcvonal vezetőségének magyar tagjai az ünnepi menetben és a királyi palotában adott díszlakomán

Bucuresti. Saját tud. A fővárosi ünnepek során II. Károly király és Mihály nagyvajda megjelent a királyi palota erkélyén s úgy fogadta a katonás rendben, római üdvözléssel elvonulókat, akiknek élén *Georgescu* tábornok, a nemzeti gárda parancsnoka haladt, majd *Vajda* és *Argetoianu* királyi tanácsosok és a kormány tagjai, élükön *Armand Călinescu* helyettes miniszterelnökkel, utánuk a direktorátus és a Legfőbb Nemzeti Ta-

nács és a Nemzeti Ujjászületési Front első gárdaszázalója. Este hatalmas fáklyásmenet volt a *Calea Victoriei*-n, végig a királyi palota előtt. Az uralkodó fekete frakkban, s mellette *Mihály* nagyvajda szürke frakkban jelent meg a palota erkélyén és fogadta az elvonuló fáklyások és a palota előtti térre gyűlt nép lelkes üdvözléseit. Ezután a késő éjjeli órákig zene szólt a főváros terein s a nép órába-fogóva adott kifejezést örömeinek.

Öfelsége hétperccig tartó beszélgetést folytatott a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal magyar igazgatósági tagjával, Bánffy Miklós gróffal

Bucuresti. Saját tud. Az alkotmány bucaresti évforduló-ünnepén teljes számban résztvettek a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal igazgatóságának és legfőbb nemzeti tanácsának magyar tagjai is, mindnyájan az előírt egyenruhában. Ott voltak a királyi palota előtti díszfelvonulás soraiban s utána a palotában a király elnöklete alatt adott díszlakomán.

A lakoma után a királyi cerele-t tartott,

amelynek sorában különös figyelemben részesítette a megjelent magyar tagokat. Gróf *Bánffy* Miklóssal, a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal igazgatóságának magyar tagjával hét perces beszélgetést folytatott.

A kisebbségi sajtó bucaresti képviselői hétfőn megjelentek gróf *Bánffy* Miklósnál, aki azonban kijelentette, hogy a sajtó számára nincs semmi közölnivalója.

Az évforduló ünneplése a Szamos-tartomány székhelyén, Kolozsváron

Tataru Coriolán királyi helytartó ünnepi beszéde

Kolozsvárról jelentik: Hétfőn reggel kilenc órakor az összes kolozsvári iskolákban az igazgatók méltatták a történelmi jelentőségű évfordulót, majd a templomokban mindenütt ünnepélyes istentisztelet volt. A közhatóságok és helyőrségek tisztikara a *Cuza Coda*-téri orthodox nagytemplomban hallgatott istentiszteletet. Ezt díszes katonai felvonulás követte és félegy órakor került sor a királyi helytartóság díszteremében az ünnepélyes fogadtatásra, amelyen a polgári és katonai hatóságok vezetőin kívül az egyházak és társadalmi közületek képviselői, valamint a kolozsvári konzuli kar vett részt.

A díszteremben, a vörös szőnyegekkel leborított emelvényen, dr. *Tataru Coriolan* helytartóval az élen, már ott állt a fogadó bizottság, melynek tagjai dr. *Hodor* tartományi vezértitkár, *Cristea Vasilescu* hadosztály tábornok és *Castian* tüzérségi tábornok voltak. Gyors egymásutánban hangzottak el ezután a különböző küldöttségek és képviselők üdvözlő beszédei. A sort a görögkeleti egyház képviselőiben *Sava* teológiai tanár nyitotta meg. Utána görög katolikus részről *Grigore Strâmbu*, román kat. részről *Veress Ernő* plébános-helyettes, a református egyház képviselőiben dr. *Tavaszy Sándor*, az unitárius püspökségtől dr. *Kiss Elek* püspökhelyettes, a lutheránusok képviselőiben *Alberti* lelkész, az orth. zsidó egyház nevében *Glasner Akiba* főrabbi, végül a neolog

zsidó egyháztól dr. *Weinberger* Mózes főrabbi beszélt.

Gheorghies tábornok volt a következő szónok, aki a hadsereg nevében tartott nagy beszédet. A helyi igazságszolgáltatás küldöttségének élén dr. *Predovicu*, a kolozsvári büntető tábla elnöke fejezte ki a bírói kar törhetetlen hűségét az állam és a király iránt. Utána a kolozsvári országos-szervezetek küldöttsége jelent meg *Popa* tanügyi felügyelő vezetésével. A kolozsvári egyetem hódolatát dr. *Rosca Petre* egyetemi tanár tolmácsolta. Ezután a Nemzeti Ujjászületési Front magyar tagozatának kolozsvári képviselői jelentek meg a helytartó előtt dr. *Albrecht* Dezső bánffy-

Az alkotmány ünneplése Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Az új alkotmány megszavazásának egy éves fordulóját Nagyváradon is nagy fénytel ünnepelték meg. A város zászlódíszbe öltözött erre a napra. A kirakatokat és ablakokat öfelsége és *Mihály* nagyvajda képeivel díszítették. Dél előtt — mint már megírtuk — minden templomban ünnepélyes háladási istentisztelet volt, amelyen az egyházi, katonai és polgári hatóságokon kívül résztvettek az iskolák növendékei, valamint hatalmas számu közönség is.

hunyadi ügyvéd vezetésével, majd dr. *Müller* Hermann, a romániai német népközönség nevében fejezte ki hódolatát a trón iránt.

Örömet fejezte ki az ünnepi összesereglésen. Ez az összesereglés is bizonyosága annak, hogy a nemzeti és társadalmi együttműködés érzése és akarata mély gyökereket vert a román nemzetben. Az alkotmány kihirdetése óta eltelt egy év alatt Románia tisztulási folyamaton ment át és az igazi építő munkának a területe lett. Az elmúlt év nagy világválság ideje volt. „Világrések és egész nemzetek egy müncheni szoba hőmérsékletétől érezték függeni sorsukat”. A zuluánó események sodrában Románia megőrizte hidegvérét és megmutatta tekintélyét az egész világnak. Kétségtelen, hogy ez eredmény elérésében az elhatározó tényező volt az a nemzetegység, amit az 1938 február 27-iki alkotmány adásával lérehozott. Ez alkotmány folytán erkölcsi megújulás is állott elő. „Az újjászületett Románia állampolgára szakított a régi önző szempontokkal, amelyek az államban csak a saját anyagi törekvéseik és személyi kényelmük eszközeit látták”. Előállott a társadalmi összeomlás. A munkásosztály is szakított a marxista nemzetköziséggel és beleolvadt a nemzeti közösségbe. A fiatalság romantikus esapongását is meg lehetett szabadítani a téves lelki vezetés alól, s az építő nacionalizmus ma a fiatalság kérdését is megoldotta.

A népkisebbségekről is szólt a király helytartó. Ezeket mondotta: A népkisebbségeket, melyek a Nemzeti Ujjászületési Arcvonalhoz való csatlakozással széthontották barrikádjukat a megértés útjából és azonosságot vállaltak államunk állandó érdekeivel, a román politika a maga hajlékában tiszta gondolatokkal és tárt karokkal fogadta. Itt, mellettünk a lojális munkának minden gyümölcsét megsokszorozva élvezhetik, hiszen ezt tanácsolja nekünk a sorsközösség és az évszázados együttélésünkből kikristályosodott eredményei. Az összeolvadásunk a legbarátságosabb feltételek közt kezdődhetett. Ebben az irányban első lépésünként ki kell küszöbölünk mindazokat az okokat, melyek előbb minden kezdeményezést hatálytalanítottak és meggátolták államháztartásunk rendes működését.

Még az állami közigazgatási decentralizációja jelentőségét is méltatta a királyi helytartó, majd lelkes szavakkal dicsőítette az uralkodót, aki ennek a nagy társadalmi és állami átalakulásnak nemcsak kezdeményezője volt, hanem felelősségvállaló nagy kiküzdője is. Ezért hálával tartozunk neki. A király „gondok által barázdált homlokokkal várja, hogy a nép megértés kezdeményezéseit és kövesse azt az irányt, amit ő mutat”. A király mondta, hogy az idők követelménye a munka.

Arra van elhivatásunk, — mondotta beszéde végén a királyi helytartó, — hogy behozzuk a múlt kétségeit és megnyerjük a jövő lehetőségeit. Ne töltsön el félelemmel a feladat nagysága. Terheit könnyítik azok a nagyszerű kilátások, melyek élénk tárulnak.

Délután a városi színházban szépen megrendezett ünnepség volt, amelyen ugyancsak résztvettek az egyházi, katonai és polgári hatóságok képviselői és nagyszámu ünnepelő közönség.

A Királyhymnusz nyitotta meg az ünnepséget. Ezután *Turla Nicolae* dr. az Ügyvédi Kamara helyettes dékánja tartott értékes, komoly előadást az új alkotmányról. Ismertette azt a szellemet, amely öfelsége II. Károly királyt az új alkotmány elkészítésében vezette,

majd
kotmá
előada
és lel

A... kepző, ... iskolák
a görögkeleti ... kalmi éne-
énekkarai, zen... kkel. Szép roman... ok és szava-
latok tették még érde... ünnepélyessé a
műsort.

A színházi ünnepély a Király-himnusz el-
néklésével ért véget.

Este a fényesen kivilágított utcákon or-
szágőr csapatok, előképzős csapatok és sorka-

ság vonult fel lobogó fáklyákkal, méltó
ezésül az ünnepnek.

nap a Máramaros-vidék központjában.

Máramarosziget. Saját tud. Máramaroszige-
ten is a legnagyobb fényvel ünnepelték meg az
új alkotmány egyéves fordulóját, amikor az összes
iskolákban ismertették a nagyjelentőségét, majd
meg délelőtt 11 órakor minden templomban Te-
Deum volt, a hatósági kiküldöttek részvétele mel-
lett. Este 7—8 óra között kivilágították a főtér
és főbb útvonalak házainak ablakait és 8 órakor
fáklyásmenet zárta be az ünnepséget, melynek
utolsó pontja *Moculuschi* ezredes rövid beszéde
volt, amit a Cercul Militar erkélyéről mondott el.

Tömeges jelentkezések a székely gazdasági tanfolyamokon

— Erőteljes gazdasági szervezkedés Csíkmegyében —

Csikszereda. Saját tudósítónktól. Örvedetes
gazdasági szervezkedés indult meg az E. G. E. ke-
retében és segítségével az egész megyében. A leg-
szerencsésebben választotta meg szervezési mun-
kálataira Fodor Pál birtokost, mérnököt, aki fá-
radságot nem ismerő tevékenységével és népszerű-
ségével már első pillanatban megnyeri a gazdasági
fejlődés és haladás céljait szolgáló tömörülésnek a
megyei székely gazdatársadalmat.

Eddig a megyében harminc gazdakör alakult,
melyek közül legerőteljesebb munkát a Balázs
Sándor igazgató-tanító elnöklete alatt működő
gyergyószentmiklósi, a Szántó Ádám igazgató-
tanító vezetésével alakult gyergyóújfalvi és a Ta-
más Gábor elnökletével de Szőke Mihály ny. föld-
műves iskolai igazgató-tanár hathatós segítségével
tevékenykedő csikesekefalvi gazdakörök fejtik ki.
A már meglévő többi gazdakör közül alig fele-
dolgozik úgy, hogy azoknak átszervezésére is nagy
szükség van.

Különbben a szervező munka nagy lelkesedé-
ssel folyik, a falusi gazdák hálásak az E. G. E.-nek
áldozatkész irányításáért, munkájáért, melyet gaz-
dasági tanfolyamok, ismeretterjesztő előadások,
valamint gazdasági könyvek, röpiratok és kiállítá-
sok útján fejt ki újabban a Székelyföldön.

Február 27-én Csikszentdomokoson nyílt meg
egy kéthetes gazdasági tanfolyam a székely gaz-
dakörök olyan népes részvételével, hogy sokat
vissza kellett utasítani. Ez a tanfolyam március
11-ig tart, mely után március 13-án kezdődik
Gyergyószentmiklóson egy második, a negyvenöt
éves múltat visszatekintő Gyergyói Gazdasági

Egyesület rendezésében, de úgyancsak az E. G. E.
keretében. Ezt a tanfolyamot március 25-én feje-
zik be.

Ez kitűnő alkalom arra, hogy a gyergyói gaz-
datársadalom minél számosabban jöjjön össze erre
a napra és hallgassa végig a gazdák vizsgáját,
mely után Balázs Sándor elnök

díszközgyűlésre hívja össze a Gyergyói
Gazdasági Egyesület 350 tagját és ennek
keretében kiállítást és gazdasági bemu-
tatót szándékozik tartani.

Este pedig kizárólag gazdafiak és székely leányok
Oláh Béla tanító rendezésében színerhozzák *Bá-
lint* Vilmos csikszenttamási plébános „Dusgazdag”
című vallásos színművét. Ezekre az egész napra
kiterjedő ünnepségekre természetesen készséggel
lejön az E. G. E. kolozsvári vezetősége, társeg-
yletek képviseltetik magukat, egyzóval ez a gaz-
danap a gyergyói gazdák életrealizációjáról, haladó
szelleméről és fejlődéséről kíván tanúságot szol-
gáltatni.

Itt írjuk meg azt is, hogy a Mezőgazdasági
Kamara eddigi feltékenykedő magatartása is fel-
engedett, belátták vezetői, hogy teljesen egy cél:
mezőgazdaság fejlesztése, felemelés irányítja az
E. G. E. munkásságát és ennek a közös testvércél-
nak érdekében idegenkedés és feltékenykedés nél-
kül lehet és kell dolgozni. *Ernyey Árpád* mező-
gazdasági kamarai igazgató, előadó közbenjárására
már az idén nagyobb mennyiségű vetőmagot és
gazdasági felszereléseket, gépeket vásárolhatnak
az E. G. E. gazdakörök is jelentős támogatással.

A fehér szekfü

Írta: Kovásznay Erzsi

Szakáts tanár úr, a fiatal tudós, ma még a szo-
kottnál is zavartabban köszöntött be a VIII/b-be,
ahol a történelmet tanította s míg az osztályköny-
vet írta szép, fehér kezeivel, kis pirosság tüzelt
arcán és világrt sem nézett volna a rászegzett sok
fiatal leánypillantás elé. A tanár úr, aki már az
egyetemen is előadott, de csöndes volt és gyámol-
talan, mint egy nagy gyermek, arra a levélre gon-
dolt, amelyet ma reggel anyja tett a teásésze
mellé és olyan különösen mosolygott mellé, hogy
a tanár úr még most is elpirult, ha reá gondolt.
A levél halványlila volt, finom és gyengéd parlóm-
áradt belőle s a cím szép, szalkás női írás: Dr Sza-
káts Lőránt egyet. magántanár úr... Az egyetemi
magántanár fülig pirult, mint egy iskolásleány.
Nem tudta, miért pirul el. Mert szigorú agglegeny-
életébe így belebombázott egy ilyen ígéretes illatú,
ismeretlen valakitől eredő levél, avagy mert látta,
hogy a mama azt hiszi, hogy... és hiába magya-
ráznál, hogy pedig dehogy... Bizonytalan érzés-
sel, de közönyt színlelve tette zsebre felbontatlan-
ul a levélkét s nem nézett anyjára, akinek szép,
öreg arcán ott ült a meleg, mosolygó, megértés,
mintha mondaná:

— Értem... Értem... hiszen tavasz van...
és végre mégis csak kell egy fiatalasszony a ház-
hoz...

A tanár úr szokatlan gyorsan végzett reggeli-
jével. Aktatáskájába tette a két szép almát, amit
minden reggel kikészített az anyja, megcsókolta
annak mindkét orcáját, de újra elpirult, amikor
tekintete a jóságosan firkésző szempárral találko-
zott.

— A mama valamit gondol... — döntötte el
magában, amikor aktatáskájával hóna alatt ki-
lépett a lépcsőházba. — Pedig valószínűleg egy
intőtől reszkető mama könyörög a leányáért...

Még korán volt, alig fél kilenc. Szakáts úr
lassan elindult az iskola felé, de közben zsebkésé-
vel felvágta az illatos borítékot. Alig olvasott el
futólag pár sort, mikor újra elpirult, de most már
sötétvörösré; megigazította szemüvegét, mint min-
dig, ha zavarba jött és gyorsan leült egy útszéli
padra, ahol egy öreganyó sütkérezett behűnyt
szemmel a tavaszi napban. Most végigolvasta a le-
velet: „Tanár Ur!... Erzem, hogy írnom kell.
Nem akarok semmi rosszat, csak nagyon boldog
volnék, ha egyszer nekem magamnak beszélne
Tanár Ur Mária Teréziáról, mert sok mindent nem
értek Tanár Ur „Nők a történelemben” című mun-
kájából, pedig az a legkedvesebb olvasmányom és
Tanár Ur a platói ideálom. Ha nem tetszik hara-
gudni, én is arra járok hazafelé, amerre a tanár
úr lakik és fehér szekfü lesz a blúzomon. Egy ra-
jongója a VIII. B.-ből.”

— Soha nem hittem, hogy áprilisban ilyen
meleg lehessen!... — A tanár úr kicsit szédülve
állt fel a padról, zsebébe gyűrte a levelet s egy
pillanatra ő is lehúnyta szemét a cirógató sugarak
előtt, mint a néni mellette. Aztán bizonytalan láb-
bal indult tovább az iskola felé. Nem értette,
hogy lett ma egyszerre tavasz, mikor tegnap még
semmit sem látott a fák zöldjéből s az ég kékjé-
ből. Persze, azok a buta könyvek, — ahogy édes-
anya mondogatja — nem ér rá tőlük élni...

Egy útkereszteződéshez ért és várni kellett,
míg a rendőr int. Már úgys felírták egyszer, mert
Vergiliusba merülve, rosszkor ment neki az utcá-
nak, most hát megállt s a kirakatüvegből lopva
szemügyre vette magát. A hátát görbén tartotta
ugyan, de szép, nyúlánk alakján kifogástalanul ál-

Fizelik a nyugdíjakat!

Szatmár. Saját tud. A pénzügyigazgatóság
kedden hivatalos közleményt adott ki, melyben
közölte, hogy a február havi nyugdíjak kifizeté-
sét Szatmáron március 1-én kezdik meg, a követ-
kező sorrendben: I. sz. adóhivatalban 1—1200-ig,
II. sz. adóhivatalnál 1201—2700-ig terjedő sorzá-
mu könyvecskék tulajdonosainak, míg a főpénz-
tárnál a levonás alatt lévő és a hadi nyugdíjak
fizetését eszközlik. Egy-két napon belül a megyé-
ben is megkezdik a nyugdíjak kifizetését.

A nagyváradi pénzügyigazgatóságon kedden
reggel megkezdtek a nyugdíjak folyósítását. A
nyugdíjfizetések egyszerre két pénztárnál történ-
nek, úgy hogy semmiféle fennakadás nincsen és
az összes nyugdíjasokat három napon belül már
ki is fogják fizetni.

Letartóztatták egy csernoviczi bank egész személyzetét Veszedeles valutacsempész bandát leplezett le a rendőrség

Bucuresti. Saját tud. A csernovitzi rendőrség
egy valutacsempész bandának jött nyomára. A
Soifer Dávid, Efrim és Herman testvérek, akik-
nek bankjuk van Csernovitzban, a napokban le-
velet kaptak Lengyelországból, amelyben megállá-
podás volt nagyobb összegű valutának a haláron
való átcsempészésére.

A sziguranca már régebben figyelte Soiferéket,
sőt a lengyel államrendőrségtől is kapott értesí-
tést s ezek alapján hétfőn letartóztatták őket, a
bankjuk egész személyzetével együtt és hétfő este
az egész bandát Bucurestibe küldték.

„Magyar Nők Lapja”

(volt „Magyar Uriasszonyok Lapja”)

Szépirodalom. — Művészet. — Divat.

Ujból kapható e pompás kivitelű, legszebb ma-
gyar folyóirat. Modern kézimunka és gyermek-
lap melléklettel.

Megjelenik havonta háromszor.

Megrendelési hely: TÖRÖK JÁNOS, Oradea,
Căsuța poștală 47.

lott az új, frissen vasalt szürke ruha s fődetlen fe-
jén bársonyos barna volt a dús haj.

— Hány éves is vagyok én tulajdonkép-
pen? — riadt fel elmélyedéséből. — Harmincöt! —
mondta szinte hangosan és utána elnevette mag-
tát. — Igaza van mamának, egyszer azt is elfelejt-
tem!...

A várakozók hangos csoportjából megakadt a
szeme két fiatal leányon, akik sugdolózva, szen-
dén tekintettek reá. Most egyszerre eszébe ötlött
megint a levél.

— Nahát ilyen dolgot!... Hallatlan!... Plá-
tói ideál!... Ezek a fruskák azt hiszik, hogy mert
még aránylag fiatal vagyok... Hm... Ilyen im-
pertinenciát és romlottságot!...

Szakáts úr nem csupán pedagógiai randsza-
bályból, de egyéni moráltól indítatva is kerülte,
hogy valaha is nőknél nézze leánytanítványait.
Alapjában véve fel volt háborodva és elhatározta,
hogy négy szemközt, de nagyon szigorúan rendre-
utasítja a magáról megfeledkezett kisleányt...

Óra alatt lopva figyelte a fiatal arccsokkát.
Tagadhatatlanul sok volt köztük a szép... mind
szép volt, mert a fiatalság hamvas, tiszta tavasza
volt mind. Ezt ilyen szépen gondolta a tanár úr,
de beleakadt a hasonlatba, mert a kihívó arcú kis
Vágó-leány az első padból olyan merészen nézett
reá, mintha ő lenne, aki a lilaszínű levelet küldte.

— Na hiszen, — gondolta szinte megsér-
tődve — ha egy ilyen kis másli majom lenne, an-
nak bizony nem tartanék erkölcsi prédikációt,
nem is reagálnék a szemtelenségére.

Egy óra után mégis dobogott egy kicsit har-
mincöt éves szíve. Lassan indult hazafelé. A leá-
nyok még utána indultak el, de a kisleány majd
előbevégt, ha akar.

Már feleúton volt, szinte elkedvetlenedett a

Az angol kormány elhatározta a nemzeti Spanyolország jogi elismerését

Hasonló határozatot hozott a francia államtanács. Chamberlain miniszterelnök bejelentése az angol alsóházban

Londonból jelentik: Az angol alsóház hétfő délutáni ülésén Chamberlain miniszterelnök bejelentette, hogy az angol kormány elhatározta a nemzeti Spanyolország jogi elismerését s ehhez képest diplomáciai képviselőt küld a Franco tábornok kormányához. A miniszterelnök rámutatott arra a tényre, hogy Barcelona elfoglalása után Spanyolország túlnyomó nagyrésze Franco tábornok kormányának uralma alá került. A két spanyol fél közötti küzdelem további kimeneteléről már semmi kétség nem lehet. A Negrin-féle kormány szét is futott s így mindenképpen lehetetlen, hogy a köztársaságiakat olyan erősnek tudják tekinteni, amely szuverén kormányt alkotna Spanyolországban. Azt is jelezte a miniszterelnök, hogy a francia kormány ma a nemzeti spanyol kormányt szintén elismerte.

A miniszterelnök bejelentését zsúfolt ház hallgatta végig. A kormánypárti többség lelkesen éljenzteti, az ellenzéki oldalon püsszegések hangzottak s csak az egyetlen kommunista képviselő kiáltott fel hangos szóval:

— Szégyen, gyalázat!

Chamberlain még kijelentette, hogy a képviselőház a következő napi ülésen vita tárgyává teheti a kormány elhatározását. A munkáspárt ezen a következő ülésen bizalmatlansági indítványt fog benyújtani a kormány ellen.

Egyhangú határozathozatal a francia államtanácsban.

Párizsból jelentik: A francia államtanács Lebrun köztársasági elnök vezetése alatt hétfőn délután négy órától kezdve ülést tartott. Dauladier miniszterelnök ismertette a Berard szenátor és Jordana tábornok között lefolyt tárgyalásokat s az ezek eredményeként létrejött

megegyezéseket. Az államtanács egyhangulag elfogadta a megegyezéseket és kimondotta, hogy jogilag elismeri a nemzeti spanyol kormányt. Lebrun elnök indítványára az államtanács közönetet szavazott Berard szenátornak a létrehozott tárgyalási eredményekért. A jogi elismerésről szóló határozat jegyzőkönyvét egy magasrangú külügyi főtisztviselő haladéktalanul elvitte Burgosba, hogy átadja a spanyol nemzeti kormánynak.

Ezután Bonnet külügyminiszter ismertette

A nemzeti Spanyolország csatlakozik a kommunista-ellenes német-olasz-japán egyezményhez

Párizsból jelentik: A „Ce Soir“ Burgosból érkezett távirata arról számol be, hogy Németország, Olaszország és Japán diplomáciai képviselői hétfőn együttesen fölkeresték Jordana tábornok spanyol nemzeti külügyminisztert, s az ő útján fölkerítették Franco tábornok kormányát, hogy a nemzeti Spanyolország csatlakozzék a kommunista-ellenes egyezményhez. Jordana tábornok a fölkerést azonnal közölte Franco tábornokkal, s az együttes megbeszélés után tudtúl adta a német, olasz és japán követeknek, hogy a nemzeti Spanyolország hajlandó csatlakozni. Az egyezmény aláírását azonban csak akkor tudja teljesíteni, ha a nemzeti Spanyolország elismerése hivatalosan is megtörténik Anglia és Franciaország részéről.

Negrin és Miaya eltűnt Madridból.

Berlinből jelentik: Madridi jelentés szerint Negrin köztársasági miniszterelnök tartózkodási helye jelenleg ismeretlen. Még a legbizalmasabb környezete se tud semmit a köztársasági miniszterelnök tartózkodási helyéről. Miaya tábornok

az általános európai helyzetet. Indítványára elhatározták, hogy az államtanács csütörtökön ismét összeül, s akkor fog határozni arról, vajjon ki legyen a nemzeti Spanyolország küldendő francia nagykövete. Beavatott körökben úgy tudják, hogy nem Berard lesz az új spanyolországi nagykövete, hanem inkább egy magasrangú katona.

Az Északamerikai Egyesült Államok kormánya is készül, hogy kimondja a Franco-kormány elismerését.

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy beszünteti perpignani ideiglenes nagykövetségét. De Los Rios, a köztársasági Spanyolország amerikai nagykövete ebben a kérdésben tárgyalásokat kezdett Hull külügyminiszterrel.

Másik washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok kormánya azzal számol, hogy rövidesen szóban neki is el kell ismernie Franco tábornok kormányát. Erre azonban nem kerülhet eddig sor, míg Roosevelt elnök vissza nem tér a szárazföldre. Hull külügyminiszter egyébként kijelentette, hogy nem ismeri még azoknak a követeléseknek és feltételeknek részleteit, amelyek ellenében Anglia és Franciaország elismerték a nemzeti spanyol kormányt. Az Egyesült Államok kormánya ettől függetlenül nem szándékszik feltételekhez kötni Franco kormányának elismerését.

szintén ismeretlen helyen tartózkodik. Az a tény, hogy Casano tábornokot nevezték ki a Madrid körüli hadszíntér parancsnokává, arra enged következtetni, hogy Miaya már valahova külföldre menekült. Alicantéből érkezett jelentés arról számol be, hogy már nagyszámú munkást hoztak, akik megkezdték a különböző minisztériumok átköltöztetését.

A köztársaságiak még cáfolják Azana lemondását.

Spanyol köztársasági körökben cáfolják Azana elnök lemondásának híreit. Azt mondják, hogy Azana csak azért utazott el Párizsból, mert nem akarta megvárni azt a pillanatot, amikor a párizsi spanyol nagykövetség épületét átadják a nemzeti kormánynak.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, több helyen eső, helyenként havazás, a felhők holnap felszakadnak, a nappali hőmérséklet emelkedik.

hiába várásban, mikor elsuhan mellette az ismert csikos blúzban egy leány és élbe került.

— Ez lenne az? Hiszen ez ügyet sem vetett reám!

A leány magas, szép alak volt, délcegen ringott karcsú lábain. Semerre sem nézett s nem lehetett látni az arcát.

A tanár úr odaugratott mellé, s amit először észrevett, az a székfü volt, a fehér székfü a leány csikos blúzában. Aztán két őzbarna szemet látott, egy pirosra vált hamvas arcot és egy kedves, örvendő hangot hallott.

— Ó, a tanár úr!... De meg tetszett ijeszteni!...

A tanár úr majd felkiáltott meglepetésében. A Hollósy-leány!... A legkomolyabb leány az egész osztályban, talán a legidősebb is és a legjobb tanulója az egész iskolának. Minden tanár példaképpen állítja a többi leány elé és most... ilyet. S még hozzá hogy tud komédiázni!

— Csodálom, hogy megjíedt. — szólt váratlanul éles iróniával hangjában és megsemmisítően nézte a zavart leányt. — Hiszen várt!...

A leány előbb elsápadt, aztán elöntötte arcát a vér. Nagy szeme rémülten tekintett a férfi gúnyos arcára.

— En?!... Én... a tanár urat?!...

— Nézze, kérem, Hollósy, — Szakáts tanár úrnak olyan furesén hangzott, hogy ő itt a tavaszi utcán Hollósynak szólít egy szép nagy leányt — minek komédiázik... azzal még jobban elrontja a dolgot...

A leány szeme már égett, látszott, mindjárt előnti a könny. Reszketett a hangja.

— Tanár úr, kérem... nem értem... nem értem...

A tanár úr komolyan dühbe gurult.

— Ez már sok, kérem... Ha valakinek van

bátorsága, hogy nekem levelet írjon, annak legyen bátorsága be is vallani, kedves Hollósy...

A leány megállt. Egő szemmel nézett fei a hadonászó tanárra, aztán kibuggyant belőle a sírás és szinte kiáltva mondta:

— Miféle levelet?!... Miket beszél nekem, tanár úr?!... Én úrileány vagyok és nem vagyok gyerekek... Velem ne tessék így beszélni!...

Most a tanár úr jött zavarba. Nem, ez nem volt gyerek és ezt nincs joga per Hollósy titulálni. Dehát akkor...?

— Szóval kegyed nem írt nekem levelet?!...

— En?!... — Ez a szó olyan volt, mint egy feljajdulás. A leány különös fájdalmas arccal nézett a tanár töprengő arcára. Az hallgatagon ment mellette s nem vette észre, hogy elhagyták az utcát, ahol lakott. Aztán csendesen kérdezte:

— Mindennap szokott virágot tűzni a blúzára, Hollósy kisasszony?!...

A leány elmosolyodott, de olyan szépen, hogy Szakáts tanár úr rajta felejtette szemét a mosolygó szájon.

— Sose szoktam, tanár úr... Ma odajött hozzám az unokahúgom, a Székely Mici s azt mondta, úgyszint születésnapom van, tűzzem fel ezt a fehér székfüt...

— Születésnap... — mormogta a tanár úr. — Hányadik? — tette hozzá szórakozottan, egyre a leány hamvas arcát, üde száját nézve.

A leány felnevetett.

— Huszadik, tanár úr... Sok... nagyon sok... beteg voltam két évig, gyenge, mert hirtelen nőttem és ezért késtem úgy el...

— Húsz... huszadik... — ismételte magában elmélyedve a tanár úr. — Én meg harmincöt év... tizenöt év...

Felriadt, mert a leány megállt egy szép nagy

ház előtt s zavartan nyújtott kezét.

— daná meg, milyen levélről beszélt?!...

A férfi megragadta a kis kezét s arcáról el-
— Tanár úr... mi itt lakunk... nem mondtúnt a tanáros félszég, a tudós szórakozottság. Elmosolyodott ő is és megszorította a puha leánykezet.

— Majd elmondom... most csak sajnálom, hogy megbántottam... Nem haragszik?!...

A leány édes mosollyal intett nemet. Beleszaladt a lépcsőházba és eltűnt.

Szakáts tanár úr visszafordult az úton.

— Húszéves... és milyen síma a keze... milyen piros a szája... De az a Székely... az a Székely... na megállj... ép olyan semmirevaló, mint az a Vágó-leány... Azért, mert valami államtitkárnak a leánya...

A Székely, Székely Mici konokul és fölényesen állta a fiatal tanár lángoló s fenyegető pillantását. Ketten voltak a tanári szobában s Szakáts tanár úr ajkáról folyt a dorgálás. Végül is szinte kétségbeesetten fakadt ki a hallgatagon álló leányra:

— Csak tudnám, hogy miért tette, Székely... miért kellett ilyet tenni?...

A copfos, másli, tizenhétéves leány szemében asszonyos elszántság villant fel. Komolyan szembenézett a tanárral és csendesen, halkon mondta:

— Azért... mert a Klára... a Hollósy Klára szerelmes tanár úrba... és a tanár úr nem vette észre... és a szerelem olyan szép, tanár úr... és Klára is olyan szép... és olyan holdgatalan...

A kisleány pajkos kék szemét előntötte a könny. Megfordult sarkán s nem várva, míg a tanár felhatalmazza erre, kiszaladt az ajtón s végigpogogott cipője az üres folyosón... Szakáts

EMBEREK ÉS TÁJAK

Ezernyolcszázéves római oltárkö került felszínre Algyógyfürdőn

A modern fürdőmedence ásatási munkálatai során fontos római leletek kerültek ki a föld alól

Déva. Saját tud. Algyógyfürdő jelenleg dr. Vlad Aurél vezetésével álló konzorcium kezében van, amely elhatározta az eddig is szépen látogatott és jóhírnévként örvendő Algyógyfürdő kibővítését. Ezért egy újabb, modern nagy medencének az ásatását rendelték el.

A napokban az ásatások alkalmával három méterrel a föld színe alatt a munkások több római emlékre bukkantak. Értésítették Floca Octavian dévai múzeumigazgatót, aki azonnal kiszállt a helyszínre és számbavette a fontos leleteket.

Találtak az ásatások során

több bélyeges téglát, több gyönyörű római oszlopfővet, ezenkívül egy 80 centiméter magas Jehérmárvány szobrot, amelyen Aesculap és Higea domborműve van, hosszú ruhában ábrázolva jelvényeikkel, a kígyóval és a bottal.

Fontos lelet többek között egy nagyon szép, egy méter magas római oltárkö, amelynek feliratából kitűnik, hogy ezt az oltárkövet Krisztus után a 160-as években egészségének visszanyerése felett érzett hálából P. Furius Saturnius, Dacia tartomány akkori kormányzója állította.

Sok eddigi leleten is híres személyiségek feljegyzéseit találtak, amiből arra lehet következtetni, hogy abban az időben Sarmisegetuza Apulum, Micia nagy városok kormányzóemberei üdülésre legtöbbször ezt a fürdőt választották, vagyis Algyógyfürdő a római időben a legnevezetesebb fürdőnek számított, amit vasas, meleg vízzel bizonyára meg is érdemelt.

Tekintettel arra, hogy nagyon sok Aesculap- és Higea-szobrot is találtak itt, feltehető, hogy ennek a két istennek templomot is építettek, amit eddig azonban még nem találtak meg. Viszont ezekből az emlékekből az következtethető, hogy

tanár úr megkövülve állt a tanáriban, aztán levette szemüvegét, megtörülte izzadt homlokát és újra feltéve a szemüvegét, odament az ablakhoz, amelyiken ömlött be a tavaszi napfény.

— Klára... Klára... milyen szép név... és szerelmes belém...

Maga előtt látta a leány öröme gyulladt arcát, mikor meglátta őt, aztán a könnyes barna szemek jelentek meg előtte, a szép hamvas arc, az édes leányszáj...

— El fogom neki magyarázni Mária Teréziát, — gondolta megindulva, de eszébe jutott, hogy ez csak ürügy volt, amit a huncut Székely Mici talált ki. Talán mégis meg kellene...

Egy órákor sietett előre, hogy kicsit távolabb megvárhassa a leányt. Mikor az feléje mosolygott, kiáltani szeretett volna:

— Tavasz van, érzi, Klára, hogy tavasz van mindenütt?!

Mikor már mindkettőjük ujján ott ragyogott a keskeny aranykarika, a tanár urat megfenyegette a mamája és színlelt sértődéssel mondta:

— Ej... ej... mindjárt tudtam én, mikor jött az a lilaszín levél... Tudtam, hogy a te Flárid irta és mégis megálltad, hogy nem szóltál róla semmit a te öreg anyádnak!...

A tanár úr nem ellenkezett, úgy tett, mintha nagyon restellené az akkori titkolózást. Minnek is ellenkeznie a mamájával?!... Miért ne higgye ő azt, hogy már akkor Klára... Miért ne legyen boldog arra a gondolatra, hogy a fia nőül és talán mégis csak lesznek unokák...

Szakáts tanár úr a sorsra gondolt hálásan, amiért nem csak eminens tanulók vannak a világon, hanem haszontalanok is, mint a kis Székely Mici, aki ráért összegabalyítani két ember életének titokzatos szálait, a magyar dolgozat helyett lilaszín levelet fogalmazott s egy fehér székfüvel egy világot mozdított ki a sarkából...

mivel annyian kapták vissza itt egészségüket, ennek a fürdőhelynek Aesculap isten és Higea istennő voltak a patrónusai.

Római időben a fürdő, — jelenlegi helyé-

Carcassonne vára, — Franciaország spanyol határán

Ismeretes, hogy Franciaország keleti határán, Németország és Belgium felé nagyszabású, teljesen modern erődvonalat épített ki s ez az úgynevezett „Maginot-vonal”, földbesülyesztett vasbeton, gáz-

és bombabiztos erődjeivel, tank és léghárító kiépítésével, mint egy modern kínai fal fogja át a francia keleti határt. Akik ezen a vidéken élnek, a rideg és mindennel számotvető valóság között készülődnek, mindég csak készülődnek a bizonytalan jövőre. Ezzel szemben Frankon déli

Heszke Béla: Brüsszeli délután

Hat külföldi író, hat remekbe sikerült irodalmi portréját és egy izgalmasan érdekes élmény karcolatot tartalmaz ez a könyv, amely nem hiányozhat a művelt katolikus olvasókörzés asztaláról.

Ara: 40 lei.

vel, — Gernizara castrum-táborhelyhez tartozott, amely a jelenlegi Algyógy mellett feküdt. A hatalmas castrum ma is látható, mellette a római lakóházak nyomaival és maradványaival.

Az érdekes leleteket Floca Octavian múzeumigazgató elkérte a dévai múzeum részére s így remény van arra, hogy a dévai múzeum amúgyis világhírű római anyaga még ezekkel is gazdagodni fog.

határvonalán, a Pyreneuszokban, ahol pedig épp a jelenben, a spanyolországi testvérharc igen közel dörgeti ágyúit és hullatja vérét, — a romantikus múlt festői emlékei emelkednek az égnek, dacolva idők fergeteges zivataraiával. Ezen a vidéken van Franciaország egyik legrégebbi és egyben legszebb vára, Carcassonne városkánál.

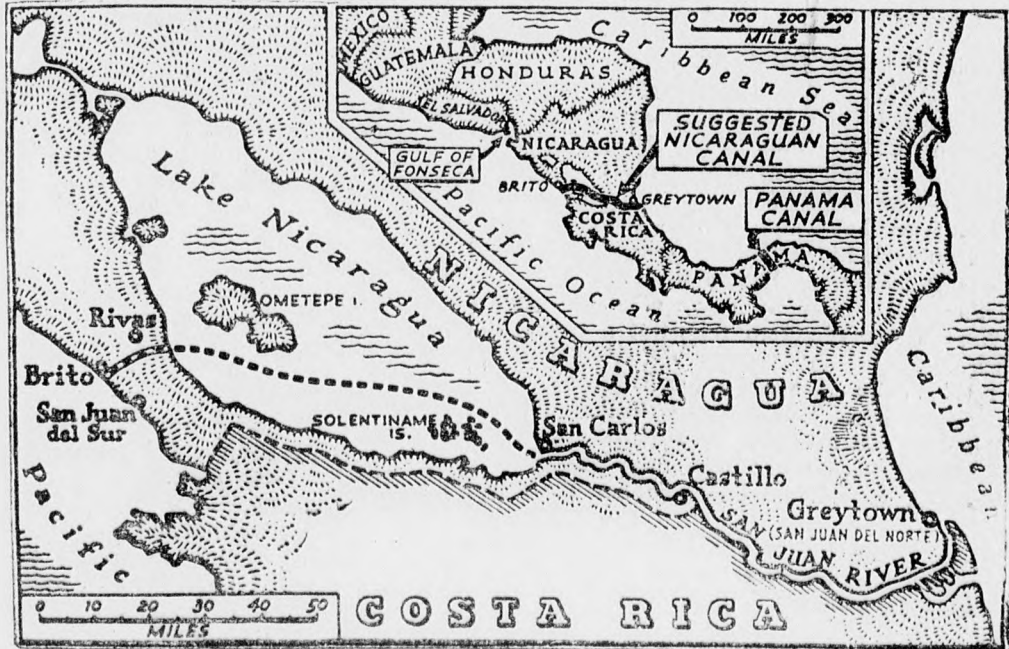
Két körfalból és 53 toronyból áll az a vár, amelyik a XI. század óta őrökdi a Pyreneuszokban, a francia határ felett. Hogy ki építette Carcassonne várát, nem tudjuk. Ezt a helyet a rómaiak is ismerték már s később, XI. Lajos alatt messze földön híressé lett pasztóipara, amely ma is virágzik. A vár kilenc századon át megőrizte eredeti szépségét s nemcsak egyik legszebb, de legrégebbi műemléke is Franciaországnak.

Amerika új csatornát épít

Amerika nemcsak repülőgépeket, tankokat, hadihajókat és ágyúkat épít. Amerika a háborús védekezést egyesíti az esetleges kereskedelmi szempontokból fontos tervekkel is. Második Panama csatornát terveznek az amerikaiak, mégpedig a Panama csatornától északra, Costarica és Nicaragua között. Ez az új csatorna az Atlanti óceánt a Csendes óceánnal úgy köti össze, hogy egyrészt tehermentesítene a Panama csatornát, másrészt pedig — háború esetén — nehezebben lenne szétrombolható.

Az új csatorna, — melynek tervrajza kitérően szemléltethető térképünkön, — Nicaragua Greytown nevű városánál kezdődne és a San Juan folyó medrének kiszélesítésével a Nicaragua tóig természetes csatorna létesülne, Costarica határvonalán. A Nicaragua tó balpartján azután Rivas városától a Csendes óceán partján fekvő Brito városig kellene csak a tulajdonképeni csatornát kiépíteni.

Amennyiben ez az új csatorna tényleg megvalósul, nemcsak kereskedelmi szempontokból bírna igen nagy fontossággal, hanem főleg háború esetén lenne óriási jelentősége.

Megtörtént a jelölés Nagyvárad város három főtisztviselői állásának betöltésére

Nagyvárad. Saját tud. Kedden délelőtt tartotta meg ülését a városházán Gherman Victor alpolgármester elnöksége alatt az előléptető és a kinevező bizottság. Megvizsgálták a tisztviselők helyzetét az előléptetésekkel kapcsolatban és javaslatot tettek a polgármesternek az üresedésben lévő három főtisztviselői állás betöltésére. A főjegyzői állásra első helyen dr. Filip Ioant, a főügyész állásra dr. Iancu Cornéli, a gazdasági ügyosztály főnöki állásra pedig Pop Dumitru jelölték. A bizottság jelölését Chirila Augustin polgármester még a mai nap folyamán felülvizsgálja. — A városháza kedden délelőtt adta ki közleményét, amelyben a március havi maximális rakat állapítja meg. Az ármegállapításokat holnapi számunkban részletesen közöljük.

A Romániai Magyar Népközösség ideiglenes munkabosztása

Kolozsvárról jelentik: Gróf Bánffy Miklós, a Romániai Magyar Népközösség központi ügyeinek intézésére munkatársainak fölkérte: a közművelődési szakosztály élére: báró Jósika Jánost, a gazdasági szakosztály élére: dr. Szász Pált, a szociális szakosztály élére: Kós Károlyt és a központi iroda vezetésére: dr. Grois Lászlót.

A közművelődési szakosztály keretében: a kulturális ügyeit báró Kemény János, a Dalosszövetség ügyeit dr. Inczédy-Joksmán Udön, az irodalmi ügyeket Tamási Áron, a magyar színészet ügyeit dr. Jelen Gyula, a testnevelés ügyeit Máriaffy Lajos vállalták.

A gazdasági szakosztály vezetőjének helyettese Telegdy László. E szakosztály keretében a magyar iparosság ügyeit gróf Teleki Ádám, a kereskedelem és közgazdaság ügyeit gróf Teleki Ernő intézik. A még idetartozó szövetkezeti és biztosítási alosztályok vezetése iránt később fog gondoskodás történni.

A szociális szakosztály vezetőjének helyettese: Albrecht Dezső. Ide tartoznak az ifjúsági, népegészségi, falukutatói és munkásügyek, mely alosztályok vezetői iránt még nem történt döntés.

A Népközösség jogi tanácsadója dr. Tusa Gábor.

A fenti megbízások ideiglenes jellegűek, abban az értelemben, ahogy Bánffy Miklós a február 11-iki megalakuló értekezleten magára nézve is kifejtette, hiszen a végleges szervezés és az az kapcsolatosan a tisztségek végleges betöltése csak a szervezési szabályzat megalkotása után és az abban lefektetett módokon történhetik meg. E célból a szervezeti szabályzat elkészítésére az alakuló értekezlet által kiküldött bizottság legközelebb össze fog ülni.

A Pyreneusokban szolgálatot teljesítő francia katonák a bernáthegyi kutyákat is felhasználják nyomozó- és mentő-szolgálatokra. Az okos, nagy kutyák igen alkalmasak erre a célra.

Belgiumban ismét kormányválság állott elő

Pierlot kormánya lemondott, mert a szocialisták nem voltak hajlandók támogatni a miniszterelnököt a köztisztviselői fizetések és nyugdíjak leszállításában

Brüsszelből jelentik: Pierlot kormánya, amelyet csak a közeli napokban sikerült hosszas nehézségek után megalakítani, beadta lemondását. A lemondás nem a flamand-kérdés miatt történt, holott eddig ez volt a kormányválságok legfőbb oka. Amint tudjuk, Pierlot e kérdés megoldására azt a szándékát jelölte meg, hogy megfelelő alkotmányreform útján a flamandokat egyenjogú társnemzetként ismerik el Belgiumban. Ehhez a katolikus párt és a szocialisták biztosították is a parlamenti többséget, s ezért volt a Pierlot kormánya e két pártból összeválogatva.

Azonban mindjárt az új kormány programja fölötti vitában Spaak volt miniszterelnök, a szo-

cialista párt vezetője az új kormánynak azt ajánlotta figyelmébe, hogy amennyiben a flamand-kérdést megoldani akarja, akkor ne nyuljon a pénzügyi kérdéshez, s ne erőltesse a deflációt a költségvetési kiadások megszorításával. Ez a felszólalás az államháztartás válságát tolta előtérbe. Pierlot a tisztviselők és nyugdíjasok illetményei leszállításával is a költségvetési túlkidások megszüntetését kívánta. A kormány szocialista tagjai azonban saját pártprogramjuk megtagadását látták abban, hogy a fizetések és nyugdíjak csökkentésébe belemenjenek. Ennélfogva le is mondtak miniszterségükről, s ez maga után vonta az egész Pierlot-kormány lemondását.

A német külügyminiszter és a berlini olasz nagykövet hétfőn hosszas tanácskozást folytatott a Földközi-tengeri követelésekről

— Olaszország diplomáciai tárgyalásokat indít e követelések érdekében —

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint Ribbentrop német külügyminiszter hétfőn tanácskozásokat folytatott Attolico olasz nagykövettel. A megbeszélések több mint egy órahosszáig tartottak. Hivatalos jelentést nem adtak ki a megbeszélésekről, de jól értesült körökben úgy tudják, hogy Ribbentrop és az olasz nagykövet Olaszország földközi-t

követeléseiről tárgyalt. Azt is tudni vélik, hogy az olasz követelések hivatalos bejelentésének idejét két-három héttel elhalasztották. Előbb az volt Mussolini terve, hogy nyilvános beszédben adja tudtul e követeléseket. Az újabb elhatározás az, hogy diplomáciai úton történik meg ezek bejelentése.

Anglia százezer embert és kétezer repülőgépet küld Franciaország megsegítésére

Londonból jelentik: A People szerint háború esetén Nagy-Britannia 100 ezer embert küld Franciaország megsegítésére. Ez a haderő számban ugyan kevesebb, mint amennyit 1914-ben küldött Anglia a kontinensre, azonban mostani felszerelésükkel motorizált üte-

geikkel sokkal nagyobb a hatóképességük. Ezenkívül a kisegítő hadsereghez 2000 legújabb típusú hadirepülőgép is csatlakozik. Franciaország kérte Angliától a kötelező katonai szolgálat bevezetését, de ezt a kérést Anglia nem tudja teljesíteni.

Ciano gróf megérkezett a bielovicei vadászatokra

A lengyel lakosság az egész útvonalon óriási lelkesedéssel ünnepelte az olasz külügyminisztert

Varsóból jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter mostani lengyelországi tartózkodása során kedden megérkezett a bielovicei vadászatokra. Az ottani vadászakastélyban rendeztek be számára lakosztályt. A Varsóból idevezető útvonalon óriási lelkesedéssel ünnepelték az olasz külügyminisztert. Felvirágozott állomások olasz és lengyel zászlódíszben pompázó pályaudvarok várták mindenütt a vendéget. A lengyel sajtó nagy várakozással tekint Ciano és a lengyel államférfiak között folyó tanácskozások elé.

Rómából jelentik: Az olasz sajtó lelkes cikkeiben foglalkozik Ciano lengyelországi látogatásával. A lengyelországi tanácskozásoktól az olasz lapok nagy eredményeket várnak.

Németellenes lengyel diáktüntetések Danzig miatt.

Varsóból jelentik: A varsói egyetem diákjainak egyrésze az egyetemen gyűlést tartott. A gyűlést Tomasaeszký ezredes, az egyetemi légio vezetője rendezte. Az összegyűlt diákok határozatot fogadtak el, amely szerint egy napra a lengyel egyetemekről kizárják az összes német diákokat és ezen a napon gyűjtést rendeznek a lengyel nem-

zeti védelem céljaira. Danzigban a diáktüntetések elcsendesedtek. A rendőrség szabadlábra helyezte az előző tüntetések során letartóztatott 3 lengyel egyetemi hallgatót. A Gazeta Polska írja, hogy a lengyel kormány súlyos aggodalommal nézi a legújabb danzigi események fejleményeit.

Krakóból jelentik: A krakkói német konzulátus előtt hétfőn mintegy 500 egyetemi hallgató vonult fel és be akarták zúzni a konzulátus épületének ablakait. Több mint száz gázálarcos és tűzfecskendővel felszerelt rendőr szállta meg a veszélyeztetett épület környékét és sikerült a tüntetőket szétoszlaltatni.

Boris bolgár király meglátogatja a jugoszláviai kormányzóherceget

Belgrádból jelentik: Boris bolgár király, aki most utazik hazafelé Rómából, Belgrádban egy napot tartózkodásra kiszáll. Az uralkodó meglátogatja Pál kormányzó herceget, majd folytatja útját Szófia felé. Boris bolgár király látogatása szigorúan magánjellegű.

800 éves legenda a pápaválasztásról

Valahányszor új pápa választása előtt áll az Egyház, mindig szóba kerül a Malakiás-féle jóvendölés és ennek alapján kezd dolgozni a fantázia és indulnak meg a találgatások, kombinációk.

Nem Malakiás ószövetségi prófétáról van szó, Izrael utolsó ú. n. kis prófétájáról (420 körül Kr. e.), hanem a híres armaghi érsekről, az őrországi katolikusok szentéletű apostoláról, aki legkedvesebb barátjának, szent Bernátnak karjai között halt meg 1148-ban.

A legenda szerint a szent érsek 1139-ben a II. Ince pápától összehívott II. lateráni zsinatra jött: itt, „a zsinat után” — mondja Cocherat apát — „a Szentlélek Uristen az érseknek látomásban megmutatta a jóvendő római pápáknak sorozatát egészen a másik Péterig, aki születésre nézve római és látni fogja az Urbs elpusztulását az Orbs összeomlásával egyetemben.”

A legenda azt is tudja, hogy Malakiás érsek a kéziratot, amely a pápák sorrendjét megörökíti, II. Ince pápa kezébe tette le. A kézirat ott pihent a Vatikán archivumában. Elfelejtették. Csak 1590-ben került újra napvilágra. Csakhamar az egész kereszténység közkincsévé lön.

Ez a híres Malakiás-féle jóvendölés, a *Prophetia de futuris Pontificibus Romanis*.

Először Wion Arnold flamand bencés adta ki nyomtatásban 1595-ben Velencében. Wion munkája két könyvből áll. Az első könyv Nagy szent Gergely családfájáról szól; a másik szent Benedek rendjének kiváló tagjait ismerteti. Ezek között kerül szóba szent Malakiás is és vele kapcsolatosan a jóvendölés, mely a szerző szavai szerint „még nem látott nyomtatásban napvilágot és sokan nagyon szerették volna megismerni és elolvasni.”

Wion azonban nem mondja meg, hogy honnan vette ezt az okmányt, arról sem szól, hogy hol volt az elrejtve négy és fél századon keresztül.

Már kezdettől fogva a legtöbb kritikus kétségbevonta az okmány hitelességét. Főképp a francia Menestrier jezsuita († 1705) támadta. Az újabb kritika csaknem egyhangúlag az okmány valódisága ellen foglal állást. Ujabbban S. Maitre szállott síkra az okmány mellett, de minden tudományos felkészültsége mellett sem tud semmit sem bizonyítani.

Az okmány valódisága ellen szól, hogy szent Malakiásnak egyetlen kortársa sem említi a jóvendölést. De nem említi szent Bernát sem, a híres clairvauxi apát, aki megírta Malakiás életét és ez „még nem látott nyomtatásban napvilágot és sokan nagyon szerették volna megismerni és elolvasni.”

Wion azonban nem mondja meg, hogy honnan vette ezt az okmányt, arról sem szól, hogy hol volt az elrejtve négy és fél századon keresztül.

Már kezdettől fogva a legtöbb kritikus kétségbevonta az okmány hitelességét. Főképp a francia Menestrier jezsuita († 1705) támadta. Az újabb kritika csaknem egyhangúlag az okmány valódisága ellen foglal állást. Ujabbban S. Maitre szállott síkra az okmány mellett, de minden tudományos felkészültsége mellett sem tud semmit sem bizonyítani.

Az okmány valódisága ellen szól, hogy szent Malakiásnak egyetlen kortársa sem említi a jóvendölést. De nem említi szent Bernát sem, a híres clairvauxi apát, aki megírta Malakiás életét és ez életrajzban több kisebb jóvendölésről is beszél. Baronius és 1595-ig a többi egyházi történetíró sem ismeri Malakiás jóvendölését.

Minden valószínűség szerint a jóvendölést 1590-ben találták ki. Ekkor folyt le az a konklávé, mely 59 napig tartott és nagy pártviszályoknak volt színhelye. Premoli szerint Alfonso Ceccarelli konklávista szerkesztette meg a jóvendölést, mégpedig Simoncelli bíboros érdekében, hogy a jóvendöléssel hasson a bíborosokra, hogy Simoncellit válasszák meg pápának.

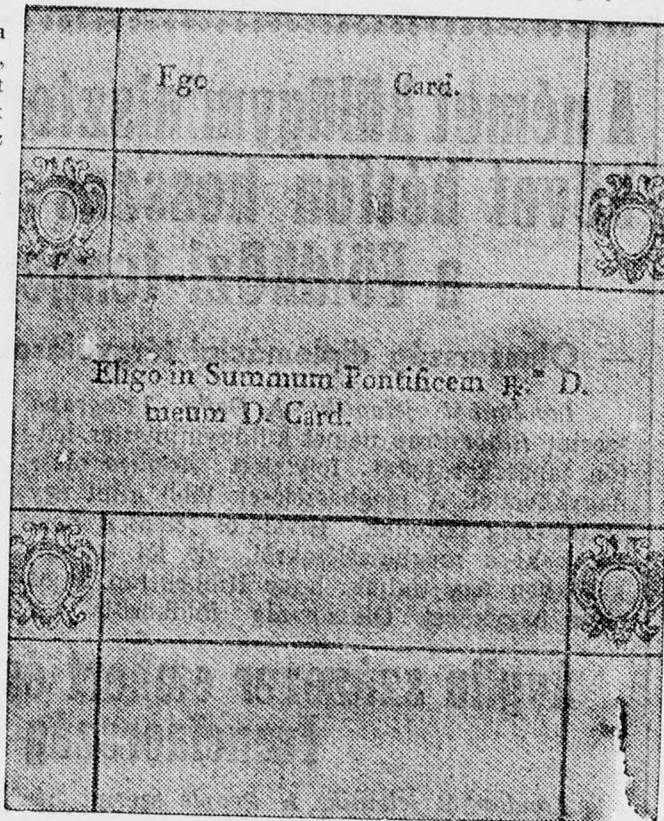
Ceccarelli szent Malakiás korából vett szállóigékkel, jelmondatokkal, címekkel úgy állította össze a jóvendölést, hogy a mottók találjanak az egyes pápák életében, jellegzetes vonásaikkal. A műltalattal ennek a kitalálása és összeállítása könnyű munka volt. Mikor VII. Orbánig ért, aki 1590-ben halt meg és akinek utódját Ceccarelli Simoncelli bíborosban szerette volna megjósolni, a magacinálta próféta a pápák sorrendjébe beállította azt a pápát, akinek ismertető jegye: *De antiquitate Urbis*. — „a régi Városból”, „a Város

régiségéből eredő.” Simoncelli bíboros ugyanis Orvieto városában született, Orvieto latin neve pedig *Urbs vetus*, „a régi város.” Ceccarelli szerint tehát csak a vak nem látja, hogy Simoncelli az Istentől kijelölt és a pápaságra hívott férfi... De a bíborosok mégsem láttak, mert Simoncelli helyett Sfondrato bíborost választották meg, aki XIV. Gergely néven került szent Péter székébe.

Mi mégis a jóvendölésnek belső értéke? Mennyiben közelítette meg Ceccarelli fantáziája a tényeket, az igazságot?

A jóvendölést két részre kell osztani. Az első része vonatkozik a II. Celesztintől (1143) VI. Orbánig tartó időre, a másik azokra a pápákra, akik XIV. Gergelytől napjainkig kerültek a pápai trónusra.

Az első rész klasszikusan tökéletes: a pápák

Ilyen szavazólapokon választják meg az új pápát a bíborosok. Az alsó és felső részt, kitöltés után behajlítják és úgy kerül az urnába.

neve, születési helye, a címer részletei hajszálalig találjanak.

Például említünk néhányat.

II. Celesztin pápa (1143—1144) Città di Castello szülöttje; a város a Tiberis partján fekszik; II. Celesztin tehát így szerepel a jóvendölésben: *Ex castro Tiberis* „a Tiberis városából.”

IV. Anasztázus pápa (1153—1154) családi neve: Suburra; mottója tehát: Abbas Suburranus.

XII. Gergely pápa (1406—1459) Negroponte egyik templomának vezetője volt; mottója lesz: *Nauta de Ponte Nigro*.

III. Kallixtus (1455—1458) címerében ökör van; mottója azért: *Bos pascens*, „legelésző ökör” stb. stb.

De VII. Orbán pápa, illetőleg a *papabilis* Simoncelli bíboros mottója után megszűnik a jóvendölés „pontossága.” Misztikus, ibis-redibis-féle jelmondatok következnek; a pápa és a mottója

Csütörtökön délelőtt lesz az első szavazás a pápaválasztó konklávéban

Rómából jelentik: Már csak egy nap választ el a pápaválasztó konklávé összeülésétől. A Vatikánban minden készen áll a nagy eseményre. A Sixtusi kápolnát előírások szerint átalakították a konklávé céljaira. A falak mentén 62 zölddel bevont asztalt és széket helyeztek el a bíborosok számára, s mindenik szék és asztal fölé külön mennyezet borul. A közepén egy nagyobb asztal

között olyan laza az összefüggés, hogy első tekintetre láthatjuk, hogy a prófétát — elhagyta az ihlete és kiesett a szerepéből. A mottók olyan általánosak, annyiféleképpen lehet azokat magyarázni, hogy bizvást találunk akármelyik pápára. Ilyen pl. a VI. Pius pápára eső mottó: *Peregrinus Apostolicus*, aki tényleg sokat élt számkivetésben, vagy VII. Pius mottója *Apulia rapax* — kit a „sas”, Napoleon hurcolt el Rómából, vagy IX. Pius mottója: *Crux de cruce* — kit a „piemonti kereszt” (kereszt a címerben!) feszített oly sokszorosan keresztre, vagy XIII. Leó mottója: *Lumen de coelo* — kinek üstökös volt a címerében.

Amikor XIII. Leó halála után (1903) összeült a konklávé, a megválasztandó pápa mottója a jóvendölés szerint *Ignis ardens* — „lobogó tűz” — volt. De ez talált négy bíborosra:

Gotti címerében égő fákllya volt; Svampa neve lángot jelentett és címerében tüzes nap tündöklött; Oreglia címerében oltár állott, rajta a lángoló áldozat; Serafino Vannutelli keresztneve a lángoló szerafinra célt. Sarto bíborosra azonban senki sem gondolt, reá a jóvendölés sehogyan sem talált. És mégis ő lett a pápa.

De amikor megválasztották, amikor lángoló buzgósága új életre gyújtotta az Egyházat:

Ime — mondották — valóban *Ignis ardens!*

XV. Benedek pápa mottója *Religio depopulata* — „elnéptelenedett vallás” volt. És éppen ezen pápa alatt voltak legszebb megnyilatkozásai a mindjobban terjedő hitnek és vallásosságnak! A Malakiás-féle jóvendölés harcosai erre azt felelik, hogy a „*Religio depopulata*” azt akarja mondani, hogy az emberiség rendkívüli módon fog XV. Benedek alatt megritkulni; úgy is történt; hiszen a háború borzasztóan pusztított! De hát nem „emberiség”-ről szól a jóvendölés, hanem „vallás”-ról: *Religio depopulata* és nem *Humanitas depopulata!*

XV. Benedek utódja, XI. Pius *fides intrepida* — „Rettenhetetlen hit.” Világos, hogy ez minden pápáról áll!

Ugyanezt mondhatjuk még a többi hat pápáról. Mert Malakiás jóvendölése szerint már csak hat pápa lesz!

A mottók a következők:

Pastor angelicus: Angyali pásztor.

Pastor et nauta: pásztor és pilóta (!).

Flos florum: a virágok virágja.

De medietate lunae: a hold feléből.

De labore solis: a nap munkájából.

De gloria olivae: az olajfa dicsőségéből.

A prófétai jóvendölés így zárul le: „A szent római Egyház utolsó üldözésekor a pápai trónuson a római Péter, *Petrus Romanus* ül, ki nyáját nagy szorongatások közepette legelteti, amelyek megszűntével a hét halmok városa elpusztul és a rettenetes Bíró megítéli a népét. Amen.”

Ha már most vesszük a 265 pápát és nézzük uralkodásuk idejét, úgy találjuk, hogy egy-egy pápára átlag nyolc vagy kilenc uralkodási év esik; mivel pedig az Egyháznak és így a pápaságnak is Krisztus szava szerint a világ végéig kell fennállnia, a Malakiás-féle jóvendölés szerint a világ már csak körülbelül egy félszázadig állhat. Teljesülne tehát az a másik „jóvendölés” is, amely szerint a világ „ezeréves és még egyszer ezeréves és — nincsen több ezer év!”

Amilyen igaz az egyik — olyan igaz a másik is!”

Nekünk nincsen szükségünk semmiféle jóvendölésre! Az Egyháznak sem. Mert, amíg egyrészt biztat az Urnak szava, hogy a pokol kapui erőt nem vesznek az ő Egyházán, másrészt minden bizonytalanságon, félelmen, aggodalmon átemel és visz a krisztusi szó:

„És én veletek leszek a világ végezetéig.”

van, ahol a bíborosok szavazataikat megírhatják. Az első szavazás csütörtökön délelőtt történik meg. A legkedvezőbb esetben már csütörtökön délelőtt ismeretessé válhatik a szavazás eredménye. Ha azonban ez nem történik meg, akkor sem hiszik, hogy a választás vasárnapnál tovább elhúzódhat.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 3. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

A konverziós nyilatkozatból kihagyott hitelező követelése is konverzió alá esik. Bucurestiből jelentik: Öt évvel ezelőtt, a konverziós törvény életbeléptekor a 20 holdon felüli gazdáknak deklarációt kellett beadni, hogy a konverzió alá esik-e az a követelés, amely ebben a deklarációban nincsen említve? A Semmitözék kimondotta, hogy az adós deklarációjából kimaradt hitelező követelése konverzió alá esik.

KERESKEDŐK ÁLLAMPOLGÁRSÁGI IGAZOLÁSA. Arad. Saját tud. Ismeretes, hogy az állampolgársági felülvizsgálások befejeztével az egyes kereskedelmi és iparkamarák felhívást intéztek a kerületükbe tartozó kereskedőkhöz és iparosokhoz, hogy mutassák be az állampolgársági felülvizsgálás befejeztével kibocsátott járásbírói végzést. Tekintve, hogy igen sok esetben előfordult, hogy némethangzásu keresztény egyéneket is kifüggesztettek a revizió alá kerülők listájára, majd utólag törölték őket ebből a kimutatóból, most a kereskedelmi kamarák ezektől az egyénektől is kéri a járásbírói végzés bemutatását. Ennek során előfordulhat az az eset, hogy a keresztény feleség nevén szerepel az üzlet s neki, anélkül, hogy a járásbírói végzést látta volna, az ő állampolgárságát is felülvizgálták, be kell bizonyítani, hogy állampolgárságát rendben tartották.

KISIKLOTT A JAFFA—JERUZSÁLEM KÖZÖTT KÖZLEKEDŐ VONAT. Jeruzsálemből jelentik: A Jaffa—Jeruzsálem között közlekedő vonat kisiklott egy arab falu közelében. A kisiklást a talpfák kiszélesedése okozta. A mozdony felborult, a vonatvezető és a fűtő megsebesültek.

Bonyodalmak negyvenezer lei körül. Arad. Saját tud. Az aradmegyei Zimándujfalu római katolikus egyházközsége feljelentést tett Kovács József, az egyházközség volt pénztárnoka ellen, akiről, mikor leváltották állásából, kiderült, hogy 39322 leit kitevő összeggel nem tud elszámolni. Az egyházközség vezetősége az összeg és annak törvényes kamatai erejéig kártérítési pert indított Kovács József ellen. A járásbírói ítéletében 27143 leiben, valamint 5860 lei perköltségben marasztalta el, az alperest. Fellebbezés folytán került az ügy az aradi törvényszékhez. A tárgyaláson a volt pénztárnok kifejtette, hogy ő választott pénztárnok volt az egyházközségnek és mint ilyen semmiféle könyvet nem vezetett, a pénzt tulajdonképpen nem is ő kezelte s ezért nem vonható felelősségre. Kérte, hogy a bíróság szerezzék be az egyházközség pénztárkönyvét és rendelje el több tanu kihallgatását. Bejelentette még Kovács József, hogy az ügyből kifolyólag sikkasztás vádjával került a törvényszék elé, amely azonban felmentette s így polgári uton sem követelhető tőle ez az összeg. A bíróság helyet adott Kovács József kérelmének és elrendelte az egyházközség könyveinek beszerzését és az általa kért tanu kihallgatását.

HARC A RABLÓBANDÁVAL: NEGYVENHÁROM HALOTT. Mexikóból jelentik: La Palama közelében egy bűnözőkből álló fosztogató banda megtámadott egy különítményt, amelyet a hatóságok a banda leverésére küldtek. A közelharcnak negyvenhárom ember esett áldozatul, köztük egy ezredes, egy főhadnagy és tíz kőzkaton. A rablóbanda nemrégiben egy hányatelepre hatolt be és ottan húszezer pezot zsákmányolt.

A megvadult disznók összemarcangolták a kondást. Szatmár. Saját tud. Megdöbbentő szerencsétlenség történt hétfőn este Farkasasszó község határában. Krajnik György 42 éves kondást az egyik megvadult kan megtámadta, földreperverte és a fetrengő embert össze-vissza marcangolta. A többi disznó is rárohant a már vérben fekvő kondásra és testét szinte pillanatok alatt darabokra tépték. A falubeliek csak reggel találták meg a szerencsétlenség színhelyén Krajnik György borzalmasan összemarcangolt holttestét. Az esetről jelentést tettek a szatmári ügyészségen.

AZ ARADI GÖRÖG KATOLIKUS EGYHÁZAK GYÁSZISTENTISZTELETE XI. PIUS PÁPA ELHUNYTA ALKALMÁBÓL. Arad. Saját tud. Vasárnap, február 26-án tartotta meg az aradi görög katolikus egyház gyászistentiszteletét **Öszentsége XI. Pius pápa elhunyt alkalmából.** A délelőtti nagymise befejeztével a papság a templomhajójába vonult, őket követte a templomszolgák serege, akik ősi szokás szerint kalással, cukorkával és szentelt búzával dúsan megrakott asztalt hoztak magukkal. Kezdetét vette a gyászszertartás, amelyet fényes papi segédlettel Popa József főesperes végzett. A rekviemen megjelent Arad egész görög katolikus társadalma, élén ö. v. Pop-Ciceo Istvánnal. A római kath. egyházat Oláh Ferenc és Brunner Tibor minorita lelkészek képviselték a gyászistentiszteleten.

Világháborús nyaklövése megölt egy püspöki cipész mestert. Nagyvárad. Saját tud. Megirtuk, hogy a Regele Ferdinand-ut és a Principele Mihály-utca sarkán hirtelen összeesett és meghalt egy férfi, akinek zsebében semmiféle igazoló irást nem találtak. A rendőrség megindította a nyomozást és csakhamar kiderült, hogy a halott Balla Károly 43 éves, Bihar-püspöki községbe való cipésszel azonos. Balla a halottkémi jelentés szerint a háborúban szerzett nyaklövése következtében halt meg. A seb ugyanis sohasem gyógyult be teljesen, míg most inficiálódott és hirtelen halált idézett elő.

FÉLÉV MULVA TALÁLTÁK MEG EGY REPÜLŐKATASZTRÓFA EGYIK ALDOZATÁT. Bucuresti. Saját tud. Emlékeztet a Razzelm-tavi repülőszerecsétlenség, amelynek múlt év októberében több kiváló román pilóta áldozatul esett. Az egyik pilótának, **Oscinski Josinak** a hulláját két nappal ezelőtt találták meg a halászok a tó egy kis öblében, mentőhólyagokon úszva. A jelekből kitűnik, hogy ő is a hideg következtében pusztult el.

Ellopták egy kertészet villany-vezetékét. Torda. Saját tud. Nem mindennapi lopás történt a belvároshoz egészen közeli hátrrészben. Az Aranyos folyó balpartján az u. n. Martalja-szőlőhegy lankáján egy modern bolgár kertészet van berendezve, amelynek az öntözést ellátó villany motorja és az egész huzalanyag egy éjszaka teljesen eltűnt. Ismeretlen tettesek lezerelték és ellopták. Megkönnyítette vakmerő munkájukat az a körülmény — amiről előre tudomást szerezhetek — hogy a közelben folyó építkezés miatt a villany-vezeték magasvezetőségi áram épen ki volt kapcsolva. A rendezőség és csendőrség széleskörű nyomozást vezetett be.

Fényes nappal kifosztották egy aradi lakást. Arad. Saját tud. Vakmerő betörést követtek el eddig ismeretlen tettesek a város központjának határában fekvő Középutca 4. szám alatti házban. Aradnak ebben a negyedében jórészt magánházak épültek, ami bizonyos esetekben különösen megkönnyíti a beurranó tolvajok dolgát. A Középutca 4. számú házban lakik ö. v. Sima Dezsőné, Sima Dezső, az aradi római katolikus főgimnázium néhány esztendővel ezelőtt tragikus módon elhunyt ismert festőművész-tanárának édesanyja, két leányával. Az idős uriaszony a konyhában volt elfoglalva, míg egyik leánya betegesen feküdt, a másik pedig a piacra távozott. A helyzettel minden bizonnyal ismerős tolvaj délelőtt 11 óra tájban hatolhatott be a lakásba, ahol minden összeszedhető holmit, ékszert, fehérneműt, készpénzt becsomagolt és magával vitt. A betörést úgy fedezték fel, hogy délen az uriaszonynál alberletben lakó Sztrójny Lajos nyugalmazott tanár sétájáról hazatérve házikabátját kereste az előszobában. Nem találta ott és abban a hiszemben, hogy talán a fürdőszobában felejtette, benyitott a hálószobába. Legnagyobb meglepetésére a szekrények ajtaja tárva-nyitva voltak, minden a legnagyobb rendtelenségben. Ertesítették a központi rendőrséget, ahonnan azonnal bizottság szállott ki a helyszínre. Megindult a nyomozás, amelynek hamarosan eredménye is lett, amennyiben az egyik Eminescu-utcai ékszerész üzletében megtalálták az elloptott ékszerek egy részét. Az ékszerész pontos személyleírását adott s a rendőrség már nyomában is van a tetteseknek. Érdekes, hogy rövid idő leforgása alatt e a második betörés az özvegy uriaszony lakásában.

Kolozsváron lebontásra ítélték kétszázötven fellegvári házat

Kolozsvár. Saját tud. Kolozsvár város egészségügyi hivatala végzést kézbesített a fellegvári hegyoldal telektulajdonosainak és ebben arra szólítja fel őket, hogy 30 napon belül bontsák le házaikat, mert azok nem felelnek meg az egészségügyi követelményeknek. A rendelet az érdekelt telektulajdonosok körében nagy megdöbbentést keltett és most igyekeznek minden összeköttetésüket igénybe venni, hogy a házaik lebontására haladékot kapjanak. A rendelet körülbelül 250 háztulajdonost nagyobb részt kisegisztenciákat érint.

Az ügy előzményei még az elmúlt év nyarára nyulnak vissza, amikor dr. Vlad Petre városi tisztifőorvos javaslatára a város akkori polgármestere Filipescu Richard táblabíró elrendelte a város több negyedében a lakóházak egészségügyi felülvizsgálását. Így került sor a Tanítók Háza mögött elterülő cigánynegyed, majd a fellegvári oldal épületeinek ellenőrzésére. Az egészségügyi hivatal razzija megdöbbentő eredménnyel végződött. Az ellenőrzést végző hatósági közegek megállapították, hogy a cigánynegyedben 38, a fellegvári hegyoldalon pedig 250 ház nem felel meg a legelőnyebb egészségügyi követelményeknek sem és ezeknek a lebontása szükséges.

A cigánytelep háztulajdonosai annak idején kézhez is kapták a város végzését, amely elrendelte a kifogásolt épületek lebontását. Az érdekelt háztulajdonosok azonban megfélembizték a városi ukázt az illetékes fórumokhoz és mivel ilyen esetekben a felebbezés a rendelet felfüggesztését vonja maga után a cigánytelep lakói egyelőre megszabadultak a házaik lebontásának veszélyétől, bár közben az egészségügyi minisztériumból kiszállt vezérfelügyelő vizsgálta felül az érdekelt telektulajdonosok panasza nyomán a kifogásolt épületeket.

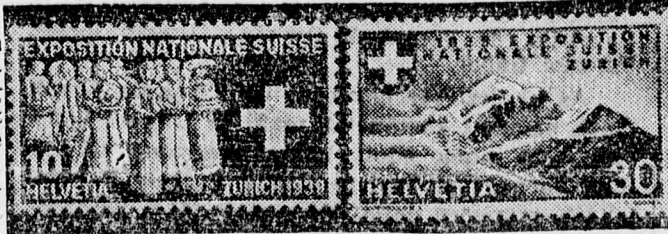
A Fellegvár lakói csak most kapták meg a város vezetőségének parancsát. Remény van azonban arra, hogy a lebontásra ítélt házak lakóit nem fogják egyhamar kilakoltatni, mert a város jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy a kisajátítási összegeket kifizethesse a telek tulajdonosainak.

Csik megye területén hatvanhat ügyvéd és tizenkilenc ügyvédjelölt működik. Csíkmezred. Saját tud. A Csíkmezei Ügyvédi Kamara most adta ki tagjai létszámáról a szokásos táblázatot. E szerint a megyében január hó elseje szerinti állapotban, hatvanhat ügyvéd és tizenkilenc ügyvédjelölt működik a megye területén. Ebből negyvenegy ügyvédnek és tizenhárom jelöltnek a székhelye: Csíkmezred. Husz ügyvéd és öt jelölt lakik Gyergyószentmiklóson, míg három ügyvéd és egy jelölt Csíkzentmártonban. Egy ügyvéd van még Szépvízen és egy Gyergyóditróban. Az ügyvédek közül harminc ügyvédi vizsgás, régi rendszerű jogi doktor. Jogvégeztséggel (licența) működik huszonöt ügyvéd és tizenegy jelölt, míg tizenegy ügyvéd és két jelölt jogtudományi, újrendszerű doktoriával és egy ügyvéd, valamint két jelölt államtudományi doktorátussal rendelkezik. Az Ügyvédi Kamara dékánja dr. Vasu Alexandru, prodékánja dr. Kolumbán József, jegyzője dr. Zakariás Jenő, pénztárosa dr. Balogh Lajos. A választmány tagjai dr. Abraham József tiszteletbeli tag, dr. Pitner Árpád, dr. Negrea János, dr. Teju Aurél és dr. Debu Ilarie rendes választmányi tagok.

TILOS A NÉMETEK SZÁMÁRA AZ ANGOL „SÉTÁLÓ” TÁNC. Berlinből jelentik: A német birodalmi kormány a birodalom egész területén megtiltotta a legújabb angol „sétáló” tánc: a Lambeth-Walk táncolását. A tilalmi rendelet vonatkozik nemcsak a németországi, hanem a külföldi németekre is.

MÁRCIUS ELSEJÉN LEJÁR A MALOMLEIRÁSOK BEADÁSÁNAK HATÁRIDEJE. A brassói pénzügyigazgatóság felhívja az összes kő-, vagy hengeralmok és kereskedelmi malmok tulajdonosait, hogy legkésőbb 1939 március elsejéig nyújtsák be a malom leírását (fisa descriptivă) ajánlott levélben, a következő címre: „Oficiul Central pt. Valorificarea Grăului”, Bucuresti, Str. C. A. Rosetti Nr. 14. A leírás 5000 leitől 100 ezer leig terjedő bírság terhe mellett akkor is be kell küldeni, ha azt 1937 évben egyszer már beadták.

Temetés. Crainic Iléne 18 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése kedden volt a nagyváradai járványkórházból az olasz sírkertbe. — Sihye Ferenc 40 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése kedden délután 3 órakor volt a Rulikovszky-sírkertben. (Caritas.)

Uj svájci bélyegek, amelyeket a zürichi országos kiállítás alkalmából bocsátottak ki, kétféle címlapra.

SPORT

Nagysikerű műkorcsolyázó verseny a Gyilkostó jegén A KKE nyerte az első kiírást dr. Hirsch-kupát.

Gyergyószentmiklósról jelentik: Vasárnap és hétfőn bonyolították le a legteljesebb erkölcsi siker jegyében az első kiírást dr. Hirsch-kupa műkorcsolyázó versenyét a Gyilkostó jegén. A versenyek plusz 7 fok Celsius mellett ragyogó napsütésben folytak le, a legkitünőbb jegviszonyok között. Ma, mikor az egész országban sehohsem lehet korcsolyázni, még a fővárosi műjégen sem, akkor a mesebeli szépségekkel rendelkező vadregényes Gyilkostó jegén a legkitünőbb versenyt lehetett megrendezni. Nagyszámú résztvevő pompás küzdelme, kifogástalan rendezés dr. Csiky János, az CSE agilis jegszakosztály elnökének vezetésével és Gyergyószentmiklós városának illetve vezetőségének — élén Sabau polgármesterrel — példamutató áldozatkészsége és uri vendéglátása a korcsolyázó sport valódi ünnepevé avatják ezt a nagyszabású versenyt.

A dr. Hirsch-kupa ez évi védője és a pontverseny nyertese a Kolozsvári Korcsolyázó Egyesület lett 25 ponttal. 2. Brassói KE 12 ponttal, 3. Dragos Voda (Csernovitz) 9 ponttal, 4. Jahn (Csernovitz) 9 ponttal, 5. Marosvásárhelyi SE 4 ponttal, 6. C. Sp. P. (Bucuresti) 1 ponttal.

A két nap részletes eredményei a következők:
Férfi senior verseny: 1. Balázs István KKE 4 helyezési szám, 266.75 pont, 2. Hankó Géza KKE 6—254.59 pont, 3. Jeney Károly MSE 8—254.31 pont.

Junior hölgyverseny: 1. Walter Nóra Brassói KE 3—104.12 pont, 2. Draganiuc Dragos Voda 6—103.69 pont, 3. Kovács Boriska KKE 9—99.95 pont, 4. Beck CSPP Bucuresti 12—97.43 pont.

Senior párosversenyben: 1. Gruber—Henchert Jahn Cernăuți 4—10.56 pont, 2. Radesné—Madarassy KKE 5—10.53 pont, 3. Zajonchovszky testvérek Dragos Voda 9—9.03 pont.

Hölgysejiorverseny: 1. Popp Romica BKE 3 helyezési 229.13 pont, 2. Gruberné Jahn 6—208.46 p. 3. Walter Nóra BKE 10—203.56 pont, 4. Draganiuc Dragos Voda 11—199.39 pont.

Férfi junior verseny: 1. Balázs István KKE 4—200.80 ponttal, 2. Hankó Géza KKE 5—196.13 pont, 3. Jeney Károly MSE 9—190.80 pont, 4. Heuchert Jahn 12—180.16 pont.

Junior párosverseny: 1. Radesné—Madarassy KKE 1—10.53 pont, 2. Zajonchovszky-pár Dragos Voda.

Kolozsvár úszó-bajnokságai

Mezey Gyula a kard, Catalan Rita a hölgy-törbajnoka.

Kolozsvárról jelentik: Nagy érdeklődés mellett folyták le a Haggibbor rendezésében a város vívóbajnokságait. A kard-bajnokságot holtverseny után Mezey (KAC) nyerte, Erős (Haggibbor) és Guráth (KAC) előtt. A női törben Catalan Rita (Electrica) győzött veretlenül. Részletes eredmények a következők:

Kolozsvár város kardbajnoka: Mezey Gyula KAC 7 győzelemmel, 2. Erős László Haggibbor 7 gy., 3. Guráth Béla KAC 7 győz., 4. Duminić főhadnagy Electrica 5 gy., 5. Dr. Hodosi Haggibbor 4 gy., 8. kapott találat, 6. Pop Clubul de Scrimă 4 győz., 7. Radnai KAC 4 gy., 11. kapott, 14. adott találat, 8. Sebestyén Haggibbor 4 gy., 11. kapott, 6. adott találat, 9. Galgon Electrica 2 gy., 10. Erdélyi Electrica 1 gy., 16. induló.

Kolozsvár város női törbajnoka: Catalan—Rita Electrica 5 győzelemmel, 2. Kimmel Elly Electrica 4 gy., 3. Hoffmann Mártha Haggibbor 3 gy., 4. Czapp Pönci Electrica 2 gy., 5. Grünwald Éva Haggibbor 1 gy., 6. Friedmann Piri Haggibbor.

Jugoszláv versenyző a 18 km-es nemzetközi síkfutás győztese. Prdealból jelentik: A nemzetközi síbajnokságok 18 km-es futásában a jugoszláv versenyzők fölénye domborodott ki. 1. Smolky jugoszláv 1 óra 33 perc 31.5 mp., 2. Zamba jugoszláv 1 óra 35 perc 30.1 mp., 3. Klausik jugoszláv 1 óra 37 perc 16 mp., 4. Obermann német 1 óra 38 perc 58 mp., 5. Loeve jugoszláv 1 óra 44 perc 42 mp., 6. Ciocoiu román 1 óra 48 perc 13 mp., 7. Kovács román 1 óra 49 perc 02 mp.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: A LAZADÓ HŐS.
CORSÓ: AZ ŐRÜK TITOK.
APOLLÓ: HAJNALHASADÁS.

Március 10-ig meghosszabbítottuk ajándékakciónk határidejét

Mint ismeretes, az ajándékozási akciónkon való részvétel feltételei között volt az is, hogy az előfizetéseket február 20-ig rendezni kell. Azonban több nyugdíjas előfizetőnk azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy ezt a határidőt hosszabbítsuk meg, miután sokan csak huszadika után kapják meg nyugdíjaikat és így előfizetéseiket is csak ezután tudják rendezni.

Mi sem természetesebb, hogy előfizetőink kívánságát kivételesen teljesítjük is és

az előfizetések rendezésének határidejét visszavonhatatlanul március 10-ig meghosszabbítottuk.

Amikor ezt közöljük olvasóinkkal, egyben arra kérjük azokat, akik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, hogy ezen meghosszabbított határidőig rendezzék előfizetéseiket, hogy résztvehessenek az ajándékozási akciónkon, amelyeknek feltételei egyébként a következők:

L CSOPORT:

Azok az előfizetők, akik folyó év március hó 10-ig EGY EGÉSZ ÉVRE előre, vagyis 1939. évre kiegyenlítik az előfizetési díjukat, résztvesznek teljesen díjtalanul alábbi nyeremények kisorsolásában:

1. Egy 6 személyes valódi ezüst desszert készlet.
2. Egyhetes nyaralás a Gyilkostónál.
3. Egy fényképezőgép.
4. Előfizetés a „Magyar Lapok“-ra egy teljes évre (1940. évre).

A Székely Dalegylet hetvenegyedik évi közgyűlése

Székelyudvarhely. Saját tud. A Székely Dalegylet vasárnap tartotta székékházában LXXI. közgyűlését nagy érdeklődés mellett. Dr. Voszka István elnök nyitotta meg a közgyűlést, majd Dulicsek Sándor főtitkár, Káhdobó András főpénztárnok tartotta meg eredményes beszámolóját. Szabó Ödön, Beldovits Emil, Mihlós József, Esztegár Gerő és Bodrogi Balázs felolvasása után Darány Béla kottatárosnak és Czikkántory Józsefnek köszönetet szavazott a közgyűlés buzgó munkájáért s a főtitkári jelentést is jegyzőkönyvbe foglalták. Ezután lemondott a tisztikar és Káhdobó József korelnöklése alatt megalakult a jelölőbizottság, amely dr. Boga Lajos igazgató elnöklése alatt a következő tisztikart választotta meg háromévi időtartammal:

Elnök: dr. Voszka István.

Ügyvezető elnök: dr. Lévai Lajos, alelnökök: dr. Dobos Ferenc, Soha Aladár, Keresztély Gyula, Pluhár Gábor, Vereetői István. Karnagy: Kiss Elek. Főtitkár: Dulicsek Sándor. Titkár Beldovits Emil. Főjegyző: Flórián László. Jegyző: Papp Emil. Főpénztáros: Káhdobó András. Pénztáros: Kovács István, Zakariás Miklós. Ellenőrök: Hermann Ottó, Vereetői Lajos. Gazdák: Vereetői Ferenc, Péter Áron. Háznagy: Kersey Domokos. Kottatárosok: Imets Mihály, Vereetői Dénes. Kellékesek: Salati Mihály, Salamint Dezső. Ruhatárosok: Orosz Lajos, Illés Károly. Vízszolgáltatók: Jakab Ferenc, Kovács Mihály. Vigalmi elnök: Miklós József és Beldovits Emil.

Választmányi tagok:

Ambrus Ferenc, Biró Lajos, Biró Sándor prof., dr. Boga Lajos, Bodrogi Balázs, Bányai János, Buci Dezső, Bokor Izsák, Borbély János, Czikkántory Ottó, Csernik Andor, Csiky Albert, Dénes Lajos, Dobai János, Dézsi Endre, Deutschman Jakab, Gyarmathy István, Gyarmathy Sándor, Esztegár Gerő, Haáz Rudolf, Kerekes Árpád, Keresztély Gyuláné, Kiss Elekné, Kovács István fényképész, Kovács Istvánné, Lukács Gyula, Lőrincz József, Mihályi Béla, Nagy Elemér prof., Miklós György, Nemes Józsefné, Orbán Lajos, Lántzki Sándor, Sigmund József, Sebők László, Szentkivits Ödön, Tompa László, Vereetői Dénes, Vereetői Ferencné, Miklós József, dr. Váróné Csabó Gabriella, dr. Wenetek Oszkár, Ungár József, Vereetői Gábor.

Az új tisztikar nevében dr. Voszka István elnök mondott köszönetet, majd dr. Lévai Lajos ügyvezető elnök adott lelkes programot Kiss Elek karnagy vezénylete alatt a Székely Dalegylet két gyönyörű dallal bucsuztatta el a közönséget. Aztán a Barkóczy-étteremben 200 terítékes társas vacsora volt, ahol több énekkórus hangzott el a lelkes közönség között.

5. 1000 lei értékben könyvek tetszés szerinti választásban (a könyvek jegyzékét annakidején kiküldjük).

Ezenfelül 10 előfizető között szétosztunk 1—1 regényt.

II. CSOPORT:

Akik március 10-ig az 1939. évi ELSŐ FÉLÉVI díjukat egyenlítik ki. Az alábbi nyereménytárgyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy perzsa szőnyeg.
2. Egyhetes nyaralás Püspökfürdön.
3. Egy női- vagy férfi karóra, esetleg zsebóra.
4. Egy féleves ingyenes küldése a „Magyar Lapok“-nak 1939. második félévében.
5. Gyönyörű kivitelű Eucharisztikus Kongresszus Album.

Ezenfelül 10 előfizető között szétosztunk 1—1 regényt.

III-IV CSOPORT:

Azok között, akik 1939. március 10-ig bezárólag teljes egészében rendezték az előfizetési díjukat, azaz hátralékban nincsenek. (Ide tartoznak a most jelentkező új előfizetők is, akik legalább háromhavi díjat fentti időpontig kiegyenlítették!) Az alábbi nyereménytárgyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy uti neccesaire.
2. Egy álló asztali óra.
3. 500 lei értékben könyvek tetszés szerinti listát megküldjük).
4. Egy villanylámpa (amennyiben a nyerő falahelyen lakna, ahol villany nincsen, ez esetben petroleumfűzővel cserélnénk ezt fel).
5. Egy csinos töltőtoll.

Tovább folynak a beírások a nagyváradi Magyar Házban a Nemzeti Ujjászületési Frontba

Nagyvárad. Saját tud. Arra való tekintettel, hogy a polgármester által engedélyezett szombati és vasárnapi beírási napok nem voltak elegendők, mint ahogy a jelentkezők olyan nagy számban ostromolták a Magyar Ház helyiségeit, hogy nem lehetett minden jelentkezőt elintézni, dr. Soós István volt képviselő érintkezésbe lépett Chirila Augustin polgármesterrel, aki hozzájárult ahhoz, hogy még ezen a héten délután a Magyar Házban tovább folytassák az összeírást.

Értesítjük tehát Nagyvárad város magyar közönségét, hogy március 1-től, azaz szerdától kezdődőleg a hét valamennyi napján, beleértve a vasárnapot is, tovább folyik a magyar nemzetiségű lakosság beírása a Nemzeti Ujjászületési Frontjába, a Magyar Ház helyiségeiben, miért is felhívjuk az érdekelteket, hogy minden délután 4—7 óra között ott jelentkezzenek. Hangsúlyozzuk, hogy ez az utolsó alkalom, amidőn a Magyar Ház helyiségeiben lehet beíratkozni és aki ezt is elmulasztja, az már csak a városházán íratkozhatik be, ha erre még lesz a lehetőség.

Ismételten felhívjuk mindazokat, akik nem kérték beírásukat külön a magyar szekcióba, hogy most utólag kérhetik és ez esetben nevüket utólagosan bevezetik a magyar szekcióba is.

A medgyesi Magyar Polgári Kör Dalárdájának műkedvelői február 26-án egy gazdag anyagi, mint erkölcsi sikerrel koronázott előadást rendezett a Szőlő-szálloda nagytermében, amelyet a közönség zsufolásig töltött meg. Farkas Imre: „Tul a Nagy Krivánon“ című 3 felvonásos kedves operettjét adták elő Kiss Rózsi, Szilágyi Bözsike, Székely Bözsike, Kiss Mancika, Laczkovits Albert, Nemes eJnő, Fodor Géza, Lukács József, Asztalos Pál, Kovács László, Szakáll Mihály, Nagy László és Lőrinczi Artur, valamint a dalárda táncsoportjának közreműködésével. Az előadást minden igényt kielégítően Laczkovits Albert rendezte, aki Barátje apa figurás szerepét is kitűnően alakította. Az operett táncait, amelyet a közönség ismételten megtapsolt minden alkalommal, Szabó Judit tanította be. Az előadás befejezése után a dalárda igen jól betanított négyzólamu vegyeskara Vargha Sándor igazgató-karnagy vezényletével a Királyhimnusz énekelte el.

KÖZGAZDASÁG

Csak feltételesen vámmentesek az állam részére importált cikkek

Az országban is kapható árút nem lehet állami szállításnál külföldről behozni

Bucurestiből jelentik: Az állam részére történő szállításoknál a minisztertanácsi naplóval rendszerint vám- és illetékmentességet biztosít. 1937—1938-ban fél milliárd leit tett ki az ekként be nem szedett vám és illeték, sőt a most lezáródó pénzügyi évben ez az összeg kétszeresre emelkedett. Így voltaképpen az állam többet fizetett — közvetlen úton — az áruért, mint amennyi az árlejtési ár volt. Mutakozott még egy érdekes jelenség és pedig, hogy a vámmentesség által egyszerre olyan áruk is behozhatóak lettek, amelyekbe bőséges ipari termelés van az országban és ol-

csóbban kaphatók belföldön, mint a vámmal megterhelt külföldi áru. Így vas, cement, kő, tégla, üveg, téglák, jött be az országba a különböző hatóságok részére és így a belföldi ipar súlyos veszteséget szenvedett. Ennek a visszaszámításnak megszűnését jelenti az a rendelet, amely már a törvényhozó tanács előtt fekszik és amely szerint **a minisztertanács csak rendkívül indokolt esetben adhat vámmentességet** és mindenkor az ipari bizottság véleményét kéri ki arra nézve, hogy az áru kapható-e, vagy sem belföldi gyáraknál.

Bihar és Szilágy-megye iparossága külön céhközpontot kér

Az építőipari, vasipari és faipari céhek közös mozgalma a Nagyváradon felállítandó céhközpont és az iparos élet fel- lendítése érdekében

Nagyvárad. Saját tud. A céhtörvény alkalmazása során az iparostársadalom újabb és újabb problémák elé kerül. Különösen érződnek ezek a kérdések az olyan vidékeken, ahol fejlett kisipari élet van. Nagyvárad, az erdélyi városok között kétségteljesen azoknak a sorába tartozik, ahol a kisipar minden időben élénken virágzott. A céhtörvény azonban egyes rendelkezéseinél nem a természetes adottságokat vette figyelembe, hanem az újonnan alkotott közigazgatási kereteket. Így történt, hogy a céhtörvény rendelkezése szerint céhközpontok csak a tartományi székhelyeken alakulhatnak.

Nagyváradon idejekorán megalakultak az iparos céhek, melyeknek sorában legélénkebb tevékenységet három cég: az építőipari-, vasipari- és faipari cég fejt ki. Ebbe a három cégbe 16 iparág egyesült, melyek a céhek megalakítása után elhatározták, hogy a rokonszakma jelleg fenntartásával a közösen érdeklő ügyekben egyöntetűen járnak el. A három cég igazgatótanácsa az elhatározásnak megfelelően minden olyan alkalomkor együttes ülésere gyűl össze, midőn az őket közösen érdeklő ügyekben dönteni kell.

Az első hivatalos jellegű ilyen összejövetelt hét hónapon tartották meg rendkívül nagy érdeklődés mellett. Az elnöki asztalnál Pintér István mérnök, Zagy Mihály építész és Singer Endre Szövetségi elnök foglaltak helyet. Pintér István kifejtette annak szükségességét, hogy a három cég igazgató választmányának közös kari érdekében együttesen kell eljárnia. Ismertette ezután, hogy a három cég szükségesnek tartja Nagyváradon egy céhközpont felállítását és javasolta, hogy ennek érdekében a három érdeklő cég minden lehető kövessen el. Ebbe a központba tartoznának Bihar megye, Nagyvárad és Szilágy megye nyugati részein lakó iparosok. A jelenlévő iparosképviselek közül többen szölköztek hozzá a kérdéshez, majd a gyűlés kimondotta, hogy minden lehető alkalmat felhasználva a céhközpontnak Nagyváradon való felállítása érdekében. A gyűlés felkérte Pintér István mérnököt és Popa igazgatót, hogy utazzanak le Bucurestibe és ott illetékes fórumoknál járjanak el a nagyváradai céhközpont engedélyezése érdekében.

Ezután értékes vita következett, melynek során az együttes igazgatósági ülés a kisiparosokat érintő minden időszerű kérdést komolyan megvitatott. Pintér István javaslatára végül is kimondták, hogy a három cég által kiküldendő bizottság minden hatóságnál eljár és bejelenti a céhek törvényes megalakulását. Egyidejűleg a pénzügy-igazgatóságtól kérni fogja, hogy az adókövető bizottságban mindenkor a sorra kerülő szakmák kiküldöttjei helyet kapjan a betegségyűző igazgatóságától pedig azt kéri, hogy az építőipari céhek kiküldöttjei számára minden bizottságban helyet biztosítson.

Ezután elhatározták még, hogy az igazgatótanács 2—2 tagja felkeresi Bihar megye és Szilágy megye vidéki kisipari gócpontjait és ott előadásokban ismerteti a céhek új rendszerét.

A gyűlés után az Építőipari Szövetség nagy- erővel társasvacsora következett. Igazi, feszt-

telen hangulat jellemezte ezt az összejövetelt, hol faj és származásra való tekintet nélkül a kari érdekek jegyében mindenki egymásra talált. A vacsora során az első pohárköszöntőt az Építőipari Szövetség fiatalos lendületű elnöke Pintér István mérnök mondta, aki mint házigazda üdvözölte a jelenlevőket és áldotta a királyt.

Utána Árvay Árpád lapszerkesztő köszöntötte a vacsora résztvevőit és örömet fejezte ki afelett, hogy olyan egyetértésben és a közös, vállalt munka erejének tudatában fejt ki a három céhek tömörült iparosság tevékenységét kari érdekeinek, kulturális és társadalmi szükségleteinek biztosítása érdekében.

Katz Hermann bádógosmester a sajtó közönlős beszédében és kérte az iparosság számára a sajtó további támogatását. Boldizsár Imre a fiatalabb iparosnemzedék üdvözlését tolmácsolta, majd a felelősök sorát Singer Endre beszéde zárta be, aki felszólalásában kari ügyekkel foglalkozott.

Zürichi zárlat. Párizs 11.65 egyenyed, London 20.62 fél, Newyork 439 önyolcad, Brüsszel 73.95, Milánó 23.15, Amsterdam 233.65, Berlin 176.45, Prága 15.05, Varsó 83.10, Belgrad 10, Bucuresti 337.

MILYEN FELTÉTELEK MELLETT ÉLVEZIK A KONVERZIÓT A KÜLFÖLDI ADÓ-SOK? *Bucurestiből jelentik:* A Semmitőszék kimondta, hogy a külföldi adósok is élvezik a konverzió kedvezményét. Az alábbiakban visszatérünk a kérdés részletesebb ismertetésére: A konverziós törvény tudvaleg kimondta, hogy a konverzió kedvezményét csak román állampolgárok élvezik. A törvény végrehajtása során azonban felmerült a kérdés, hogy vajon azoknak az államoknak polgárai, amelyekkel kölcsönösségi szerződésünk van, vajon nem élvezhetik-e ugyanúgy a konverzió kedvezményét, mint a román állampolgárok? A kérdéssel kapcsolatban több per indult, ítéletek is elhangzottak, végül pedig a kérdést egyszakaszos törvénnyel rendezték 1936. április 8-án, amely szerint azon államok Romániában letelepedett polgárai, amelyekkel kölcsönösségi szerződésünk van, ugyanúgy élvezik a törvény előnyeit, mint a román állampolgárok. Ezt az egyszakaszos törvényt egy érdekelt hitelező, Eliza Stefanovici megtámadta a Semmitőszéknél azon a címen, hogy a törvény alkotmányellenes. A keresetben kifejtették, hogy az egyszakaszos törvény nem lehet interpretatív, vagyis magyarázó jellegű és nem rendelkezhet visszaható erővel. A Semmitőszék a keresetet elutasította és kimondta, hogy az említett egyszakaszos törvénynek magyarázó jellege van és ennek következtében rendelkezései visszaható módon, az 1934 április 7-iktől, vagyis a konverziós törvény életbelépésétől számítva alkalmazhatók.

Ölezer különö tenyészállat lesz a budapesti Mezőgazdasági Kiállításon és Vásáron

Budapestről jelentik: Amint közöltük már, a március 22-én megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjába a bejelentési határidőig az utolsó évekhez hasonló nagy számban jelentettek be tenyészállatokat. Mivel a jó minőségű tenyészállatok iránt megfelelő kereslet van, a kiállítás rendezője úgy határozott, hogy a kiállítás összes férőhelyeit igénybe veszi az ideai tenyészállatvásár alkalmából. Előreláthatóan a bemutatandó tenyészállatok nagy részét a kiállításon értékesíteni lehet majd, annál inkább, mert az előzetes szigorú és szakzerű minőségi ellenőrzés következtében csupán olyan nagyvonalú tenyészértékű állatot hoznak fel a kiállításra, amelyekre a hazai állattenyésztés továbbfejlesztésében nagy szerep vár s irántunk a kevésbé fejlett állattenyésztési vidékekről is megfelelő érdeklődés mutatkozik.

A felvidéki területek nagyobb száma apaállatszükségletére való tekintettel a kiállításon előreláthatóan élénk keresletre lehet majd számítani a megfelelő áru állatok iránt.

A bejelentésekből és a minőségi felülvizsgálatok eredményéből örömmel állapítható meg, hogy az ideai kiállításon az előző évekhez hasonló kiváló minőségű tenyészállatok fognak szerepelni, bizonyosságul annak, hogy a természet iránított tenyésztő munka évről-évre szép és jó eredmények elérését teszi lehetővé, amire méltán büszkék lehetnek nemcsak a munka részesei, hanem az egész ország is.

Örömmel közöljük, hogy szerepelni fog a kiállítás között a Kormányzó ur Ó főméltóságának kenderesi gazdasága 3 igen jó telivér szimmentáli bikával, valamint kitűnően fejlett mangalica kanyokkal.

A kiállításra véglegesen elfogadott állatlétszám kerek számokban a következőképpen alakul: 160 meleg- és 30 hidegvérű ló, 780 telivér szimmentáli, szimmentáli és pirostarka, 20 borzderes, 110 magyar és 25 maromanno-magyar marha, 1100 mangalica- és 450 hussertés, valamint 700 juh, ezenkívül közel ezer baromfi és házinyúl, valamint több száz kutya fog szerepelni a kiállításra.

AZ ARADI FÜSZERKERESKEDŐK RAGASZKODNAK A HENTESÁRUK ÁRUSÍTÁSÁHOZ. Az Arad és Vidéke Fűszerkereskedők Szindikátusa, vasárnap tartotta meg az évi közgyűlést előkészítő választmányi ülését. Elhatározták, hogy a szindikátus ez évi közgyűlést április 16-án, a húsvétot követő első vasárnapon tartják meg. A felszólalások során többen megemlítették, hogy hatóság orvos jelent meg üzletükben és figyelmeztette őket, hogy újabb rendelkezés értelmében vegyeskereskedésekben tilos hentesárut árulni. A bejelentés nagy meglepetést váltott ki az érdekelt fűszerkereskedők körében, hiszen eddig a többi élelmiszeri cikkek, — vaj, turó, szalámi, szalonna, sajt és kenyér — mellett szabadon árusíthatnak mindenfajta friss hentesárut, természetesen a szükséges egészségügyi szabályok betartása mellett.

Apcáhidetések

Lakás
szavanként 3 lei

Kiadó
2 szobás kertés lakás. Nagyvárad, Str. Ciorgariu 46. szám.

2 szobás
komfortos lakás május 1-re kiadó. Nagyvárad, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Parintele Danila 7. szám.

2 szobás
fürdőszobás magánház május 1-re kiadó. Nagyvárad, dr. Nicolae Zigre 20. és 22. szám.

Keresek
butorozott szobát, lehetőleg központban. — Nagyvárad, Arany Kereszt gyógyszerár.

Kiadó
külön bejárattal butorozott szoba, fürdőszobával, 1—2 személynek. — Nagyvárad, Str. Avereacu 37. szám.

Allást nyec
szavanként 2 lei

Takarítónő
azonnalra kerestetik. — Krausz, Nagyvárad Str. Aurel Vlaicu 53. szám.

Adás-vétel
szavanként 3 lei

Szparga tövek
elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád ezőlőjében. Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u. végén).

LEGUJABB

Találgatások a jövődöbéli pápa személyéről

A francia félhivatalos sajtóiroda felsorolása a leginkább emlegetett jelöltekről

Párizsból jelentik: A Havas távirati ügynökség hosszú tudósítást közöl azokról a feltevésekről és híresztelésekről, amelyek a pápaválasztással kapcsolatban különböző körökben szöbakerülnek. A tudósítás ezeket írja:

— Ki lesz a 62 bíboros közül a pápa? Ez a kérdés most szerte az egész világban általános vita tárgya és számtalan találgatásra ad alkalmat. A régi konklávé csoportok, sőt pártok is alakultak ki egy-egy bíboros körül. A mostani konklávé azonban már nincsenek pártok és pártvezérek. Kizárólag a bíboros személye és egyéni képessége mérvadó. A jelöltek ma már nem egy-egy rendszer vagy irány képviselői. Sőt a bíborosok nagyon is különböznek képességeikben, tulajdonságaikban, temperamentumukban egymástól és egyedül hitük, tudományosságuk, élettapasztalatuk és műveltségük lehet a mérvadó.

— Az bizonyos, hogy Pacelli bíboros nevét emlegetik legsűrűbben. Mindenütt ismerik azokat a műveket, amelyeknek építése, létrehozása az ő tehetségének és munkájának köszönhető. XI. Pius egykori államtitkára és jelenleg az egyház Camerlengója valóban különleges tulajdonságokkal rendelkezik és az az általános vélemény róla, hogy „egész ember”. Nagyon sokan úgy érzik, úgy gondolják magukban, hogy a bíborosok nagy többsége ő reá fog szavazni. Egy lehet a dalya az ő megválasztásának: a hagyományok csak rendkívüli esetben engedik meg, hogy az elhunyt pápának a közvetlen munkatársát válasszák meg. Pedig Pacelli valóban jobbkeze volt XI. Piusnak.

— Pacelli bíboros neve után Dalla Costa florenzi bíboros érsek neve legemlegettebb. Szent élete és közmondásos munkaeje méltóvá ten-

nek őt Szent Péter trónjára. Luis Lavitrano bíboros neve is gyakran szóba kerül. Őtöle remélnék az elszakadt keleti egyházak visszatérését. Alessio Ascalesi bíboros, nápolyi érsek és Nasali Roca di Corneliano bíboros neve is gyakran hallatszik. Ascalesi bíborost rokonj szálak kötik a Szavoyai uralkodóházhoz és ismeretesek Piemont hercegével való jó kapcsolatai. Különösen az olaszok szeretnék őt látni XI. Pius utódjául, mert az olasz-abesszin háború idején megismerték mint jó hazafit.

Luis Maglione bíboros, egykori párizsi nuncius; Francesco Marmagi bíboros, volt varsoói pápai követ; Frederico Tedeschini bíboros volt madridi pápai követ, valamint Nicola Canalli bíboros, aki Mery del Val bíborossal az „Akcio Católica” élén állottak sokáig. — azok, akiknek neve fel-felhangzik azokban a körökben, ahol a pápaválasztás esélyeiről beszélgetnek.

Egy ágybanfekvő bíbornok szavazata.

Copello buenos-ayresi bíboros érsek és Lema da Silveira Cintra, rio-de-janeiroi bíboros-érsek és O'Connell bostoni bíboros, akikről már úgy gondolták, hogy nem tudnak a konklávé megkezdésére Rómába érkezni. — mégis idejében érkeznek. Hajójuk, a „Neptunia” február 28-án érkezik Nápolyba. Március elejére tehát, a konklávé megnyitásának napjára Rómában lesznek.

Római egyházi körökben aggodalommal beszélnek még Rodgiani bíboros állapotáról. A 79 éves bíboros ágyban fekvő beteg. Valószínű, hogy a Vatikánban külön betegszobát rendeznek be számára és mivel a szavazásokon nem tud személyesen résztvenni három bíboros megy ezobájába, hogy felvesse szavazatát.

Francia és angol örvendezés a nemzeti Spanyolország elismerésén

Azana a köztársasági parlament elnökéhez küldötte el lemondó levelét

Párizsból jelentik: A *Petit Parisien* értesülése szerint Azana elnök minden cáfolat ellenére megbízottja útján közölte lemondását Martinez Barrio-val, a kortez elnökével. A francia kormány egyébként felhívta Manuel Pascue párizsi spanyol köztársasági nagykövetet, hogy a spanyol nagykövetség épületét adja át a francia külügyminisztériumnak.

A francia sajtó örömmel fogadta azt a tényt, hogy a kormány elismerte a nemzeti Spanyolországot. A lapok általában azt írják, hogy a francia és angol kormányoknak ez a nagyjelentőségű döntése nagyban hozzájárult az európai helyzet enyhítéséhez. A *Le Jour* mondja, hogy a spanyol polgárháború most már nem fajulhat el európai háborúvá. Nem számít az, — írja a lap, — hogy Azana elnök hivatalosan lemond, vagy zajtalanul macskaleptekkel menekül. A *Figaro* reméli, hogy Angliának és Franciaországnak ez a lépése új korszakot nyit Európa történelmében. Az *Oeuvre* már kissé borúlátóbban ír. A jövő dönti el, hogy igaza van-e a bizakodóknak, akik remélik Franciaország és Spanyolország jövődöbéli barátságát és azt, hogy Franciaország megtudja gátolni, hogy Spanyolország lekösse magát a Berlin-Róma-tengely mellett.

A *Matin* értesülése szerint a francia kor-

mány *Chareveniacot*, a külügyminisztérium politikai osztályvezetőjét küldötte el Burgosba, hogy hivatalos formában közölje Franco kormányának elismerését. A sajtó egyébként sajnálkozását fejezi ki afelett, hogy Bernard szenátor nem vállalja a nemzeti Spanyolországban a francia nagyköveti tiszttséget. Így spanyolországi nagykövetté *Peirugon* egykori spanyol királyi nagykövetet nevezik ki Franco kormánya mellé Franciaország hivatalos képviselőjének. Spanyolország franciaországi nagykövete valószínűleg Qioninez Beneont, a spanyol király utolsó párizsi nagykövete lesz.

A londoni spanyol köztársasági követség feloszlata.

Londonból jelentik: Burgosban hétfőn délután fél hat órakor közölte Hodgson angol ügyvivő hivatalosan, hogy Anglia elismeri Franco kormányát. Hétfő délután ugyanebben az időpontban a londoni spanyol köztársasági nagykövet a követség nagytermében összehívta a követség 40 főből álló személyzetét és közölte velük, hogy a nagykövetség és ezzel az ő hivataluk is megszűnt. Ezután a követség kertjében máglyát raktak a titkos iratokból és elégették azokat. A londoni köztársasági spanyol nagykövet azt is kijelentette személyzetének, hogy most már valamennyien hontalanok s arra is kevés reményük lehet, hogy utle-

velet kapjanak. Maga a volt követ még három hónapig marad Londonban a menekültek ügyeit rendezni.

A londoni angol-spanyol társaskör lelkesen ünnepelte Franco kormányának elismerését és távirati üdvözlötet küldött Burgosba. Az angol birodalom gyarmatairól és dominiáumairól is tömegesen érkeztek az üdvözlő táviratok a londoni kormányhoz a nemzeti Spanyolország elismerése alkalmából. Egyedül India az, ahol megoszlanak a vélemények ebben a kérdésben.

Franco tábornok a hálát hangoztatja a nemzeti Spanyolország eddigi barátai iránt.

Burgosból jelentik: Franco tábornok hétfőn a kormányzósági palota épületének erkélyéről rövid beszédet mondott. Hangoztatta, hogy Spanyolország hadserege hatalmasabb, mint valaha volt.

— Csak a nemzeti csapatok győzelme ismertette meg a világgal, — mondotta Franco, — hogy melyik az igazi spanyol kormány és ma már szinte tolongnak a kisebb országok és a nagyhatalmak, hogy elismerjék a nemzeti kormányt. Tegnap Argentina, ma Anglia és Franciaország ismerték el legújabb kormányunkat. Nemesak a spanyolországi vörösöket, hanem a szabadkőműveseket és nemzetközi kommunista uszítókat is legyőztük.

— A nemzeti Spanyolország vezetője e szavakkal végezte beszédét:

— Nem szabad hálátlanok lennünk azokhoz, akik a nemzeti Spanyolország mellett minden körülmények között és minden fenntartás nélkül kitartottak.

Feloszlatták a belga képviselőházat

Valószínű, hogy pártokon kívüli kormány alakul.

Párizsból jelentik: A *Journal* hétfői jelentése szerint néhány napon belül bekövetkezik a belga képviselőház feloszlata. Hogy mire bízza az uralkodó az új kormány megalkotását, az még kétséges, de valószínű, hogy a következő kormány nem pártkormány lesz.

Halva találták meg hozzátartozói a napok óta elünn kereskedősegédet. Nagyvárad. Saját tud. Hang Jenő 23 éves kereskedősegéd szombaton délután unokaöccse és barátja társaságában eltávozott lakásáról. Szülei és ismerősei vasárnap és hétfőn mindenfelé keresték, a rendőrségnek is bejelentették eltűnését, azonban nem sikerült hollétét felfedezni. Végre ma délelőtt a közkörház halottas kamrájában találták meg. Kitént, hogy Hang Jenő a Körösparton hirtelen rosszul lett, a betegszobában részesítették első segélyben, majd a mentők a közkörházba szállították, ahol azonban rövidesen meghalt. A közbejött vasárnap miatti azonban csak hétfőn jelentették az esetet a rendőrségnek. Az orvosok megállapítása szerint valószínűleg tüdővízenyő okozta a fiatal ember halálát.

A napokban zajlott le Belgrádban az ujságíróbál, amelyen a kenti hercegnő (képünkön baloldalon) is résztvett, Olga hercegnővel.